USİAD

YIL : 20
SAYI : 112
MAYIS - HAZİRAN 2019

BİLDİREN

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ'NİN YAYIN ORGANIDIR

ATATÜRK'ÜN TARIM POLİTİKASI

8. OLAĞAN GENEL KURULUMUZU GERÇEKLEŞTİRDİK USİAD'TA BAYRAK DEĞİŞİMİ

VBT
VİZYON BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

E-FATURA ve E-DEFTER

çözümlerini sunar

SAP, ORACLE, AXAPTA

GEM Yönetim ve Danışmanlık İşbirliği ile geliştirilmiştir.

i-GATE

efatura@vbt.com.tr
0-216-5776921

- Gelir İdaresi Başkanlığı sistemleri ile entegre çalışır.
- SAP, Oracle ve Microsoft'un ERP çözümleri ile entegre çalışır.
- Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan tebliğler, Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile uyumludur.

MEVZUAT:2011 YILI CİROLARI BELİRLENEN SINIRLARI AŞAN MÜKELLEFLERİN MUTLAK SURETLE - Elektronik fatura uygulamasına; 2013 takvim yılı (1/9/2013 tarihi itibariyle Gelir İdaresi Başkan-lığı'na başvurulması gerekmektedir.)- Elektronik defter uygulamasına; ise 2014 takvim yılı (Elektronik defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 1/9/2014 tarihi itibariyle elektronik defter test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekmektedir.)

GvH BİLİŞİM
Axapta Çözüm Ortağı

Çözüm Ortaklığı talepleriniz için irtibat:
Ferhan SAYIN

vbt.com.tr

"Güvenli teknik çözümler"

Endüstriyel tesislere ait ısı santralleri ve mekanik uygulamaları,
tesis kurma, planlama, proje yapım etüd ve fizibilite konularında faaliyet gösteren **PETEK İNŞAAT,**
25 yıllık tecrübesi, uzman kadrosu ile teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek
çalışmalarını sürdürecektir.

25 yıl

Demirciler Sitesi 9. Cadde No: 63 Zeytinburnu - İSTANBUL
Tel: +90 212 547 08 77 (pbx) Faks: +90 212 558 73 57
www.peteklimited.com.tr

PETEK İNŞAAT

SD 110
50 x 4 x 200 cm

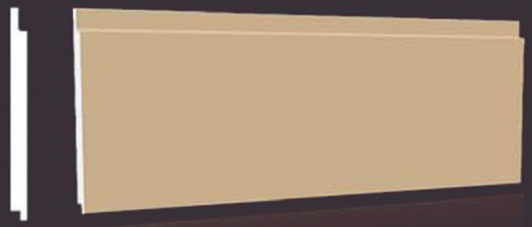

SD 120
50 x 4 x 200 cm

SD 130
50 x 4 x 200 cm

SD 140
50 x 4 x 200 cm

SD 150
50 x 4 x 200 cm

SD 160
50 x 4 x 200 cm

DIŞ CEPHE KAPLAMALARI

Yapılarınızın en iyi, en güvenilir dostu:
Sırf moda diye, dış etkenler dayanıksız ve pahalı kaplamalar, binanızın genel dokusu ile bir bütünlük sağlamıyor ise paranızı sakoğa atmış olursunuz.

Peki nedir bu incelikler...
Ulaş Polistren'in dış çephe kaplama malzemeleri binalarınıza görsel mükemeliğe ve dış etkenlere en dayanıklı malzeme olmasının yanısıra benzer ürünlere göre daha ekonomiktir.

Ulaş Polistren Demirciler Sitesi 10. Cadde No: 52 Zetinburnu - İstanbul Tel: 0212 558 19 96

Yıl: 20 Sayı: 112 MAYIS-HAZİRAN 2019
E-dergimiz ayda bir yayımlanmaktadır
Yaygın süreli yayın

ISSN 1304-0464

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ ADINA SAHİBİ:
Cengiz AYDIN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Samim UYKUSEVEN

Genel Yayın Yönetmeni
Şenol ÇARIK

Görsel Yönetmen
Doğancan AKSU

Bildiren Yönetim Yeri:
USİAD Genel Merkez:
Gürsel Mah. 28 Nisan Caddesi
Evim İş Merkezi No: 19 D: 36
Kağıthane–İstanbul
Tel: (0 212) 217 36 48
Faks: (0 212) 217 36 50
e-posta: iletisim@usiad.net
bilgi@usiad.net
www.usiad.net

Danışma Kurulu: (Alfabetik Sırayla)
Doç. Dr. Barış Doster
Prof. Dr. Emin Gürses
Prof. Dr. Eren Omay
Prof. Dr. Erol Manisalı
Prof. Dr. Gülten Kazgan
Murteza Çelikel
Şefik Soyuyüce
Prof. Dr. Şükrü Sina Gürel

Prof. Dr. İ. Reşat Özkan
Dr. Necip Hablemitoğlu
Cevdet İnci
Onursal Başkan:
Kemal Özden
Mete Akyol

USİAD Denizli Şube:
Saltak Cad. No: 29 K: 6
Tel-Faks: (0 258) 264 27 28

USİAD İzmir Girişim Kurulu:
5709 Sk. No: 37 Karabağlar
Tel ve Faks: (0 232) 253 10 08
E-posta: tbayir@as-el.com.tr

Dergimize gönderilecek yazılar e-posta ile iki sayfayı geçmeyecek şekilde gönderilmelidir. Yazılardan yazarlar, reklamlardan firmalar sorumludur. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

9 Prof. Dr. Mustafa Kaymakçı
ATATÜRK'ÜN TARIM POLİTİKASI

12 MAKALE
Dr. Mahfi Eğilmez
DÜNYA RESESYONA MI GİDİYOR?

15 MAKALE
Çetin Ünsalan
TERS YOLDA HIZ YAPMAK

18 HABER
BIMCO'NUN İLK KADIN VE TÜRK BAŞKANI ŞADAN KAPTANOĞLU

19 HABER
İZMİR'DE İŞ İNSANLARI GÜNEŞ ENERJİSİ SEMİNERİNDE BULUŞTU

25 HABER
21 MAYIS DÜNYA SÜT GÜNÜNDE ÜRETİCİ DE TÜKETİCİ DE ZORDA!

27 HABER
İSO, "TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2018" ARAŞTIRMASINI AÇIKLADI

16 8. OLAĞAN GENEL KURULUMUZU GERÇEKLEŞTİRDİK USİAD'TA BAYRAK DEĞİŞİMİ

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üretimimiz ise düşüyor. Onlar, bizim paralarımızla kendi insanlarına daha iyi sağlık ve eğitim hizmeti, daha bakımlı kentler, daha konforlu bir yaşam sağlıyor. Bizim ülkemizde üretimin ve kazancın azalması ise, yaşam koşullarımızın her gün daha da kötüye gitmesi demektir.

USİAD

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

19 MAYIS
Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramımız
Kutlu Olsun

19 Mayıs'ın
100
Yılı

TÜM ÇİFTÇİLERİN 14 MAYIS DÜNYA ÇİFTÇİLER GÜNÜ KUTLU OLSUN.

ATATÜRK'ÜN TARIM POLİTİKASI

Prof. Dr. Mustafa Kaymakçı

Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkışıyla başlattığı Kurtuluş Savaşı, salt emperyalizme karşı mücadelenin başlangıcı değildi, aynı zamanda yeni bir sistemin kuruluşunun da başlangıcıydı.

Yeni sistem, kulluk yerine yurttaşlık temelli bir Cumhuriyet olacaktır.

Bu Cumhuriyetin İdeolojisi de: "Ulus Devlet ve Tam Bağımsız Ulusçuluk ya da Milliyetçilik, Devletçilik ve Halkçılık Temelinde Planlı Karma ekonomi, Tarım-Sanayi Dengesinin Kurulduğu Sanayileşme, Türkiye Çıkarlarına Yönelik Dış Politika ve Tarımın Korunması" şeklinde özetlenecektir. Bu amaçla tarım, en önemli sektörlerden birisi olarak gündeme alınacaktır.

Dilerseniz, Cumhuriyet'in ilk yıllarında tarımın genel görünümü'ne bakalım?

-Nüfus: 13.6 milyon ve kırsal kesim nüfusu: 10.3 milyon.

-Nüfusumuzun yarısı hasta, üç milyon insan trahomlu.

-Halkın ancak %7'si okur-yazar, köylü eğitimsiz, üniversite sayısı bir.

-Kadın-erkek eşitliği söz konusu bile değil.

-Toprak dağılımı adaletsiz: Ailelerin % 5'i toprakların % 65'ine sahip.

-Tarım teknikleri son derece geri, teknik eleman sayısı çok az. Gübre kullanımı ve zararlılarla mücadele neredeyse yok. Nadas egemen, ekim elle yapıyor.

-Tarımsal üretim, halkı besleyemez durumda.

-Sanayi ürünleri dışarıdan alınıyor, ülke Avrupa'nın açık pazarı olmuş

Özetle nüfusun ağırlığı kırda yaşıyor, ancak ülke karnını doyuramıyordu.

ATATÜRKÇÜ TARIM POLİTİKASININ İLKELERİ NEYDİ

Atatürkçü tarım politikasının ilkeleri, öncelikle un, şeker ve bez gibi üç beyaz ihtiyacın karşılanması, üreticinin hakkını korumak, emeğin karşılığını vermek için;

-Çiftçiyi toprak sahibi yapmak, çiftçinin örgütlenmesine ve kooperatifleşmesine yol göstermek,

-Çiftçiyi eğitmek, örnek ziraat işletmeleri kurmak,

-Araştırma istasyonları ve enstitüleri açarak tohumluk ve damızlık üretmek,

-Tarımda devlet desteğinin yasalarla güvence altına almak,

-Tarıma yeni teknolojileri götürmek, bol, kaliteli ve düşük maliyetli üretim yapmak,

şeklinde sıralanabilir.

Bu ilkelerinin hayata geçirilmesi için; çiftçilerin topraklaştırılması, örgütlenmesi ve kooperatifleşmesi, tarımsal eğitim çalışmaları, tarımsal ARGE ve tarımsal desteklemeler gibi tarıma yönelik uygulamalar ve eylemler gerçekleştirilecektir.

Bu bağlamda örgütlenme ve tarımsal desteklemeler konularının, günümüze de ışık tutması açısından irdelenmesi gerekiyor.

ATATÜRK, ÇİFTÇİLERİN ÖRGÜTLENMESİ VE KOOPERASTİFLEŞMESİ İÇİN NELER SÖYLEDİ

-"Ben de çiftçi olduğumdan biliyorum, makinesiz ziraat yapılmaz, el emeği güçtür, Birleşiniz. Böylece makine alınız" (24 Ağustos, 1925 Kastamonu)

- "Mesela; Kooperatifler. Şurada burada halk ya da münevverlerin teşebbüsü ile fiili sahasına geçen kıymetli hasılalar görülmektedir. Hükümetimizin de bu gibi teşebbüsleri takviye etmesi lazımdır. Hükümeti Cumhuriyet bu lüzumu tabii idrak etmektedir." (27 Ocak 1931, İzmir Halk Fırkası Kongresi)

-CHP 3. Büyük Kongresi- 1931, "Çiftçimizi kredi ve istihsal kooperatifleri gibi iktisadi teşekküllere mazhar etmek ve teşekkülleri terakki ve tekamül ettirmek gayedir."

-CHP 4. Büyük Kongresi-1935, "Partimiz, kooperatifçiliği ana prensi

plerinden sayar. Kredi kooperatifleri ile toprak ürünlerinin hakiki değerlerinden üretmelerini faydalandıracak olan satış kooperatiflerinin kurulmasına ve çoğaltılmasına

önem vermekteyiz. Türkiye Tarım Bankası, tarım kooperatiflerinin ana bankasıdır."

KOOPERATİFÇİLİK YASA VE DÜZENLEMELERİ İÇİN NELER YAPILDI

"(1924) Zirai Birlikler Yasası, (1925) Tüketim kooperatifçiliğiyle ilgili yasal düzenleme, (1926) 856 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda kooperatiflerin diğer şirketler arasında yer almasına ilişkin bir değişiklik, (1929) Zirai Kredi Kooperatifleri Kanunu, (1935) 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri Kanunu ve 2836 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri Kanunu" gibi yasalar çıkartıldı.

TARIMSAL DESTEKLEMELER DE NASIL GERÇEKLEŞTİRİLDİ

-Tarımsal girdiler olanaklar ölçüsünde parasız dağıtıldı.

-Tohumluk dışalımında söz konusu olan gümrük vergileri kaldırıldı.

-1926'da çıkartılan 852 sayılı yasa ile traktör kullanan çiftçilere mali ve teknik destekler gerçekleştirildi.

-Öşür (aşar) vergisi 1925 yılında kaldırıldı.

-Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri'ni de etkin bir şekilde devreye sokuldu.

Bütün bu uygulamalar sonucu;

1923–1929 yıllarında Tarımda Yıllık Büyüme Hızı yüzde 8.9 olarak gerçekleştirildi (Milli Gelir Büyüme Hızı yüzde 8.6 idi).

Dünyada ekonomide büyük bunalımın yaşandığı 1930-1939 yıllarında bile, Tarımda Yıllık Büyüme Hızı yüzde 5.1 idi.

SONSÖZ YERİNE...

Kimi düşünce sistemleri vardır. Dönemseldir, hayata geçirilir, tamamlanır ve yerine yenileri aranır.

Kimi düşünce sistemleri vardır. Ulusal olduğu kadar evrenseldir. Örneğin emek-sermaye çelişkisi ideolojisi gibi. Mustafa Kemal Düşünce Sistemi de bunlardan biridir. Emperyalizme karşı bir direniştir ve bütün mazlum uluslara örnek olmuştur. Emperyalizm, günümüzde de değişik kılıklarla sürdürülmüyor mu?

Atatürk'ün tarımda politikaları da güncelliğini korumuyor mu?

Sözgelişi, tarımda kooperatifleşme ve desteklemeler yeterli mi? Güneydoğu ve Doğu Anadolu

Bölgeleri'nde toprak dağılımında dengesizlik devam etmiyor mu? Türkiye, yeniden neredeyse üç beyazda, tarımda bağımsızlığını kayıp etmedi mi?

Sonuçta Atatürkçü Düşünce Sistemi'nde yer alan tarım politikaları, bize günümüzde de yol gösteriyor.

Bunun aksini söylemek olası mı?

DÜNYA RESESYONA MI GİDİYOR?

DR. MAHFİ EĞİLMEZ

2018 yılının ortalarındayken ABD verileri, ABD ekonomisinin krizden neredeyse çıktığını işaret ediyordu. Büyüme, potansiyel büyüme oranı olan yüzde 2,5'i yakalamış, işsizlik oranı, doğal işsizlik oranı olarak kabul edilen yüzde 4'ün altına inmiş ve enflasyon da ideal olarak kabul edilen yüzde 2 düzeyine gelmişti. Cari açık yüzde 3'ün altındaydı. Bütçe açığı bir miktar yüksek görünse de geçmişle karşılaştırıldığında o da makul bir düzeyde kabul ediliyordu. Bütün bu göstergeler ABD ekonomisinin krizden çıktığını ama bir süre daha dikkatli bir gözetim altında tutulmaya ihtiyacı olduğunu anlatıyordu.

Dünyanın ikinci büyük ekonomisi olan Euro Bölgesi ekonomisinin, ABD kadar rahat bir görünümde olmasa da belirli bir toparlanma içinde ilerlediği algısı vardı. Büyüme yüzde 1,5 – 2,0 arasına doğru ilerliyordu. Bu oran potansiyel büyümenin biraz altında kalsa da toparlanmaya işaret ettiği düşünülüyordu. İşsizlik oranı hala yüzde 8 gibi yüksek bir düzeyde olmakla birlikte bu oranı yukarı çeken ülkeler Yunanistan ve İspanya idi. Yunanistan'da kriz nedeniyle sorunları vardı, İspanya ise öteden beri işsizliğin yüksek olduğu bir ekonomiydi. Küresel kriz süresince iki kez deflasyon tehlikesi yaşamış olan Euro Bölgesinde enflasyonu ideal oran olarak kabul edilen yüzde 2 düzeyine getirmek bir türlü mümkün olamıyordu. Fiyatlar genel düzeyi yüzde 1,5 oranında adeta demir atmış görünüyordu. Euro bölgesinde bütçe açığı oldukça düşük düzeyde olduğu için sorun olmuyor, cari denge ise zaten fazla veriyordu.

Dünyanın en büyük ekonomilerinden olan Çin sorunluydu. Çin'in yıllardır çift hanede seyreden büyüme oranı yüzde 6'lara gerilemişti. Bunun temel nedeni son yıllarda ihracatta yaşanan hızlı gerilemeydi. Çin'de enflasyon ve işsizlik sorun oluşturmuyor, bütçe açığı biraz yüksek olsa da cari denge fazlasının etkisiyle o da sorun yaratmıyordu. Ne var ki tek başına büyüme oranının yarı yarıya düşmüş olması Çin ekonomisini sıkıntıya sokmaya yetiyordu. Büyümenin düşüşünün temelini oluşturan ihracat düşüşü, ABD ile aralarında ortaya çıkan ticaret savaşı nedeniyle daha da kritik bir noktaya doğru ilerlemeye başlamıştı.

Özetle söylemek gerekirse dünyanın en büyük üç ekonomisinden birincisi (ABD) küresel krizden çıkmaya çok yaklaşmış, ikincisi (Euro bölgesi) yolu yarılamış, üçüncüsü ise (Çin) girmediği krize yeni yeni girecek gibi bir görünüm sergilemeye başlamıştı. Bir başka deyişle önümüzdeki dönemde dünyayı en fazla etkileyecek gelişme Çin'de yaşanacak bir çöküş olabilirdi. Böyle bir çöküş, henüz toparlanma aşamasında olan Euro Bölgesini vurabilir o da ister istemez ABD'yi ciddi biçimde etkileyebilirdi.

Çin'den yayılan olumsuz havaya karşın 2018 ortalarında, hatta son çeyreğinde dünyada iyimser bir hava egemendi. ABD Merkez Bankası Fed, 2019 yılında 3 kez faiz artırmayı ve parasal sıkılaştırmaya açıkladığı programa sadık kalarak devam etmeyi planlıyordu. Hatta Avrupa Merkez Bankası da 2019'un son çeyreğinde parasal sıkılaştırma için adım atabileceği sinyalleri vermeye başlamıştı.

Derken 2019 yılına girilirken bu iyimser hava bozulmaya başladı. Özellikle ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşlarının yarattığı gelişmeler iyimser havanın bozulmasında etkili oldu. 2019 yılı başında Davos toplantılarında, toplantıyı düzenleyen Dünya Ekonomik Forumu dünyanın önde gelen 800 şirketinin CEO'suna 2019 yılındaki en büyük tehlikenin ne olduğunu sordu. Yanıtlar bu tehlikenin resesyon olduğunu ortaya koyunca, o zamana kadar adeta tezgâh altında kalmış olan görüş bir anda tezgâh üstüne çıkmış oldu.

Bu gelişmelerin ardından Fed, 2019'da faiz artışı yapmayacağı, parasal sıkılaştırmaya da yılsonuna doğru son vereceği yolunda görüşler açıklamaya başladı. Benzer biçimde Avrupa Merkez Bankası da parasal sıkılaştırmaya geçmek bir yana parasal gevşemeye bir süre daha devam edip etmeme konusunu gündeme aldığını açıkladı.

IMF, Dünyanın Ekonomik Görünümü Raporu'na Büyümede Yavaşlama, İstikrarsız Toparlanma adını verdi. Bu başlık bile kafaların ne kadar karışık olduğunu göstermeye yeterli: İstikrarsızlıkla toparlanma bir arada. IMF, raporunda dünyanın ekonomik büyümesine ilişkin tahminlerini aşağıya doğru revize etmiş bulunuyor. Bununla birlikte bu revizyon bir resesyondan çok bir büyüme düşüşünü gösteriyor.

Bugün itibarıyla dünyanın bir resesyona mı gittiği yoksa bir yavaşlamaya mı gittiği henüz net olarak görünmüyor. Resesyonu işaret eden bazı göstergeler var. Mesela dünyadaki kuru yük taşımacılığında arz ve talep dengesini ve dolayısıyla dünya ticaretindeki gidişatı gösteren Baltık Kuru yük endeksindeki düşüş Ocak ve Şubat aylarında resesyona gidiş işareti gibi algılandı.

Sonrasında ve özellikle Nisan ayının ikinci yarısından itibaren yaşanan toparlanma resesyon kaygısını biraz giderdi.

Benzer bir görünüm Brent petrolde de ortaya çıktı. 2019 başlarında varili 50 dolara kadar düştüğünde bu gelişme resesyonun bir diğer göstergesi olarak ele alındı. Çünkü petrol fiyatının düşmesi tüketimin düşmesi, tüketimin düşmesi ise büyümenin gerilemesini işaret ediyor.

Oysa grafikten de izlenebileceği gibi Brent petrol fiyatı bu dramatik düşüşün sonrasında yükselişe geçti ve 75 USD/Varile kadar yükseldi. Bugün 71 USD/Varil'in biraz üzerinde bulunan fiyatlar resesyon oluşmayacağının bir göstergesi olarak algılanıyor.

Bugün eldeki ekonomik veriler, Fed'in ve Avrupa Merkez Bankası'nın likiditeye yaklaşımları dikkate alındığında 2019 yılında dünyada bir ekonomik yavaşlama olsa da bunun bir resesyona dönüşmeyeceği tahmin ediliyor.

Burada bugün itibariyle en kritik konu ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşının nasıl sonuçlanacağı meselesi. Bu savaşın nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın Çin'in ihracatına zarar vereceği artık kabul ediliyor. Buna karşılık belirsizliğin bitmesi Çin'in toparlanması açısından önemli bir dönüm noktası olabilir.

TERS YOLDA HIZ YAPMAK

ÇETİN ÜNSALAN

Türk reel sektörünün fotoğrafını çekebilmek adına son derece faydalı bir çalışma yapıldı. Çalışmayı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı gerçekleştirdi.

Çalışmak çok güzel ama ortaya çıkan sonucun böyle olduğunu söyleyemeyeceğim. Çünkü Türkiye'nin en hızlı büyüyen ilk 100 şirketinin tespit edildiği bu araştırmanın neticesinde 'herkes gider Mersin'e biz gideriz tersine' durumu ortaya çıktı.

Öncelikle şunu söylemem gerekir ki bu şirketler çok kıymetli. Zira gerek kazanç gerekse de büyüme noktasında Türkiye ekonomisinin çok üzerinde sonuçlar elde ettikleri görülüyor. Bakan Pekcan'ın da katıldığı bir toplantıda bunun hakkı verildi.

Fakat ben Bakan'ın yerinde olsam, bu toplantıdan çıkıp evime gittiğimde, şapkamı önüme koyar; uzun uzun düşünürdüm. Bir başarı elde edilmesi ve ayakları yere basan şirketlerimizin olması güzel. Bu şirketler açısından da alkışlanacak bir tablo.

Peki, siz bir Bakan iseniz bununla yetinebilir misiniz? Dünyada ilk 10 şirket sıralamasına baktığınızda teknoloji şirketleri öne çıkıyor. Yani dünya ekonomisinde başka bir faza giriliyor. Ağır sanayi şirketleri bile geriye düşerken, başka bir tartışmanın ortasında kalınıyor.

Bizde ilk 100 şirketin ağırlığı ne? Toptan ticaret… Yani üretim ekonominin ağırlığını oluşturmuyor. Buna da tamam. Peki bu toptan ticaret şirketleri elektronik ticaret pazarının neresinde? Yoklar…

Gelelim fiziki ticarete… Bu şirketler AB, ABD gibi yüksek katma değerli pazarların büyük alıcısı, yani toptancısı konumundalar mı? Mesela gıda sektöründe Yunan vatandaşlarının musluğun başını tuttuğunu görürsünüz. Yoklar… Yani büyüyorlar, ama yine pazarı domine edecek bir yapıya sahip değiller.

Dönelim işin üretim boyutuna… En çok büyüyen şirket yem konusunda faaliyet gösteriyor. Türkiye'de tarım sektörü unutulmuş ve ithalata bağımlı hale getirilmişken, üzerinde düşünmemiz gerekmez mi?

İkinci sırada proje yönetimi şirketi var. O zaman Türkiye neden projelerle dolu bir öykünün baş kahramanı değil. Üçüncü sırada ise yenilenebilir enerji alanında bir şirketin en hızlı büyüyen 100 şirketin başındakilerden biri olduğuna şahit oluyoruz. O zaman niye bu alana yatırım yapmak yerine, nükleer tartışması yapıyoruz?

Hakkını yemeyelim yazılım ve mühendislik şirketleri de alt sıralardaki yerlerini almışlar. Peki Türkiye'nin ekonomik anlamda buna yönelik bir projeksiyonu var mı?

Laftan başka ortada bir şey olmamalı ki, 91 bin mühendisin işsiz kaldığı ülkede, 24 bini yurtdışına gitmek için başvuru yapmış. Yazılım şirketleri de umudunu yitirip, yurtdışında yerleşmeye çalışır hale gelmiş.

Dediğim gibi bu şirketlerin tamamını ve bu araştırmayı yapan kurumları kutluyorum. Ama Bakan bunu bir övünç meselesi yapıp, eve gittiğinde uzun uzun düşünmediyse, hiçbir işe yaramaz diyorum. Çünkü araştırma gösteriyor ki, Türkiye ters yolda hız yapıyor. O da motorunun gücünün yettiği kadar.

cetinunsalan@yahoo.com

8. OLAĞAN GENEL KURULUMUZU GERÇEKLEŞTİRDİK; USİAD'TA BAYRAK DEĞİŞİMİ

Derneğimiz; Ulusal Sanayici ve İş Adamları Derneği (USİAD)'nin 8. Olağan Genel Kurulu 4 Mayıs 2019 Cumartesi günü İstanbul'da dernek merkezimizde gerçekleştirildi. Genel Kurul'da Cengiz Aydın, iki dönemdir genel başkanlık görevini yürüten Birol Başaran'dan bayrağı devraldı.

USİAD yönetici ve üyelerinin hazır bulunduğu, coşkulu ve samimi bir ortamda gerçekleşen Genel Kurul, Büyük Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları ile tüm şehitlerimiz için saygı duruşu, ardından İstiklal Marşımızın okunmasıyla başladı.

Divan Başkanlığını Fevzi Durgun'un yaptığı Genel Kurul'da açılış konuşmasını yapan USİAD Genel Başkanı Birol Başaran, konuşmasına USİAD'ın kuruluşunda ve bugünlere getirilmesinde emeği geçen herkese teşekkür ederek başladı. Başaran, hayatını kaybeden dernek kurucularını ve danışmanlarını saygıyla andı.

"USİAD'lı olmaktan gurur duyuyoruz. Ulusal Sanayi, Ulusal Ekonomi için çalışmaya devam edeceğiz. Ülkemizin bu zor günlerden geçerek aydınlık yarınlara kavuşacağına inanıyoruz. Mustafa Kemal Atatürk ve Cumhuriyet devrimleri ışığında hiç durmadan yürümeye devam edeceğiz. Bu bayrağı dalgalandırmaya devam edeceğiz" diyen Başaran, "Cumhuriyetimize ve Ulusal ekonomi ve üretim davamıza sahip çıkmaya devam edeceğiz" ifadelerini kullandı.

Genel Kurula katılan CHP Denizli Milletvekili, USİAD Denizli Şube eski Başkanı Av. Kazım Arslan da yaptığı konuşmada, "Üyesi, yöneticisi olmaktan her zaman gurur duyduğum USİAD bugüne kadar yerli üretim, yerli malı konusunda onurlu ve haklı duruşunu korumuştur. Sanayicimizin, üreticimizin, tüccarımızın yerli kaynaklarla üretmesinin önündeki engellerin ve yüklerin kaldırılması için TBMM'de mücadele veren bir sanayici olarak, Genel Kurulumuza başarılar diliyorum" dedi.

YENİ BAŞKAN CENGİZ AYDIN: "ULUSAL EKONOMİ YOLUNDA YÜRÜMEYE DEVAM EDECEĞİZ"

USİAD 8. Genel Kurulu'nda yapılan seçimler sonucunda Yönetim Kurulu şu isimlerden oluştu: Cengiz Aydın, Osman Günay, Birol Başaran, Erdoğan Çeker, Ayhan Tiryaki, Esin Taştemir ve Oğuz Lektemur.

Yönetim Kurulu'nun gerçekleştirdiği toplantı sonucunda Genel Başkanlığa Cengiz Aydın seçildi. Osman Günay ve Ayhan Tiryaki Genel Başkan Yardımcılıklarına, Erdoğan Çeker Genel Sekreterliğe, Birol Başaran da Saymanlığa seçildi.

Bayrağı Birol Başaran'dan devralan Cengiz Aydın, "Ulusal Sanayi, Ulusal Ekonomi, yerli üretim ısrarını 20 yıldır sürdüren USİAD, Cumhuriyetimiz ve Atatürk devrimleri ışığında bundan önce olduğu gibi bundan sonra da olacaktır" mesajını verdi.

BIMCO'NUN İLK KADIN VE TÜRK BAŞKANI ŞADAN KAPTANOĞLU

Dünya denizcilik sektörünün çatı kuruluşu Baltık ve Uluslararası Denizcilik Konseyi'nin (BIMCO) başkanlığına Şadan Kaptanoğlu seçildi. Kaptanoğlu, başkanlığa seçilen ilk kadın ve ilk Türk olma özelliği taşıyor.

BIMCO'nun açıklamasına göre, Kaptanoğlu Denizcilik Yönetim Kurulu Üyesi Şadan Kaptanoğlu, BIMCO'nun ilk kadın ve ilk Türk başkanı oldu. Kaptanoğlu, Yunanistan'da Atina Pire Yat Kulübü'nde gerçekleştirilen törende başkanlık nişanını meslektaşı Yunan Armatör Anastasios Papagiannopoulos'tan devraldı.

Törende konuşan Kaptanoğlu, konseyin ilk kadın başkanı olarak Türkiye'nin denizcilikteki başarılarını dünyaya duyuracak olmanın çifte gurur ve mutluluğunu yaşadığını belirtti.

Kaptanoğlu, "Bu değişim, BIMCO'nun modern, cesur kadın ve erkek üyelerinin omuzlarında gerçekleşiyor. Belirtmek isterim ki, BIMCO üyesi olmaktan gurur duyuyorum. BIMCO değerlerini daima en üst düzeyde taşıyacağım" diye konuştu.

Gemi sahipleri olarak denizcilik değerlerinin test edileceği bir döneme girdiklerini vurgulayan Şadan Kaptanoğlu, "Benim için güvenlik ve çevre, kişisel olarak önemli ve denizcilik endüstrisi, çevre gündeminin sektörümüzün geleceğini tanımlayacağı önemli bir dönemdedir. Çevre her zaman tüm başkanlarımızın gündeminde olmuştur. İşte ben de bu nedenle geleceği önceden düşünerek başkanlığım döneminde çevreciliği ana gündem maddem olarak belirledim" dedi.

Merkezi Danimarka Kopenhag'da bulunan konseyin dümenine geçerek 123 ülkede 2 bin 100 üyesi bulunan kuruluşun dünya ticaretindeki rotasına yön verecek olan Kaptanoğlu'na törende başkanlık nişanını selefi Yunan Armatör Anastasios Papagiannopoulos taktı.

Papagiannopoulos, görevi başarılı bir meslektaşına devrediyor olmanın gururunu ve mutluluğunu yaşadığını kaydederek, şu ifadelerini kullandı:

"Kaptanoğlu'nun BIMCO'nun bir sonraki başkanı olarak seçilmesi, bu konudaki amacımızın en iyi şekilde yerine getirildiğinin kanıtıdır. Ben Yunan bir centilmen olarak bir Türk hanımefendisine dünyanın en büyük denizcilik organizasyonunun başkanlığını devrediyorum. Bir kez daha Doğu Akdeniz, dünya deniz taşımacılığının pivotu haline geldi. Deniz, insanları, kültürleri, cinsiyetleri ve ulusları bir araya getirir."

Törende konuşan Türkiye'nin Atina Büyükelçisi Burak Özügergin de, "Üç sebepten dolayı bugün önemli bir gün. Birincisi bir Türk vatandaşının küresel bir örgütün başına gelmiş olması. İkincisi bunun bir Türk kadını olması ki özellikle üzerinde durulması gereken bir şey. Üçüncüsü de Türk iş dünyasın vardığı noktaları göstermesi bakımından önemli." değerlendirmelerinde bulundu.

BIMCO'NUN GELECEK GENEL KURULU TÜRKİYE'DE

Dünyanın lider armatör, broker, acente, gemi işletenleri, koruma ve tazmin kulüpleri, bankalar ve sigorta şirketlerinin yöneticilerinin hazır bulunduğu törende Türkiye'den de denizcilik camiasının önde gelen isimleri Şadan Kaptanoğlu'nu yalnız bırakmadı.

İstanbul ve Marmara, Ege, Akdeniz, Karadeniz Bölgeleri Deniz Ticaret Odası (İMEAK DTO) Yönetim Kurulu Başkanı Tamer Kıran, Başkan Yardımcısı Recep Düzgit, Lucien Arkas, Eşref Cerrahoğlu, Cengiz Kaptanoğlu ve Aret Taşçıyan törene katıldı.

Öte yandan, BIMCO'nun 2021 yılında yapılacak genel kurulunun Türkiye'de gerçekleştirilmesine karar verildi. Böylece dünya denizcilik sektörüne yön veren armatörler Türkiye'de bir araya gelecek.

İZMİR'DE İŞ İNSANLARI GÜNEŞ ENERJİSİ SEMİNERİNDE BULUŞTU

IBT Solar İzmir'de endüstriyel çatılara yönelik bir seminer düzenledi. Ege Palas'ta gerçekleşen seminere çok sayıda kurumsal ve bireysel iş insanı katıldı.

IBT Solar İzmir'de sektör paydaşlarını bir araya getirdi. 'Endüstriyel Çatılarda Güneş Enerji Sistemleri' isimli seminerde, yenilenebilir enerji sektörünün birçok önder ismi yer aldı. Güneş Enerji Sistemleri(GES) kurulumu, güneş panelleri, kablo sistemleri hakkında bilgiler verildi.

"GÜNEŞ ENERJİ SİSTEMLERİ UZUN YILLAR AYNI VERİMLİLİKLE Mİ ÇALIŞIR"

ITB Solar Ceo'su Hakan Daltaban, güneş enerji sistemi ile yalnızca bir ürün alınmadığını dile getirerek, ''Güneş enerji sistemi ile birlikte mühendislik ve kurulum da alıyorsunuz. O yüzden işi güvenilir ellere emanet etmek çok önemli. Ticaretin altın kuralı alırken kazanmaktır ve güneş enerji sistemlerinde bu kuralı yerine getirmek gerekir" diye konuştu. Çatılara güneş enerji sistemi kurmanın yatırım yapmak için ekstra alana ihtiyaç duyulmayan bir sistem olduğunu hatırlatarak, "Çatılar bomboş duruyor, herhangi yeni bir yapıya ihtiyaç duymadan bir sistem kurulabilir. Ayrıca en verimli ve kısa sürede kuruluma sahip olan projelerin güneş enerji projeleri olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Hiçbir ham madde gereksinimi yok. Kurulduktan sonra yılda bir veya iki defa kontrollerinin yapılması dışında hiçbir işlemden geçmiyor, uzun yıllar aynı verimle çalışıyor" diyerek güneş enerji sistemlerinin kurulum kolaylığı ve faydalarından söz etti.

"TÜRKİYE, GES PROJELERİNDE HIZLANMALI"

Ceo Daltaban, Türkiye'nin bireysel çatılara güneş enerji sistemi kurmak konusunda gelişme kaydetmesi gerektiğini belirterek, "Almanya'da bireysel çatıya güneş enerji sistemi kurmak için yalnızca 1 günde onay alınıyor. Ama ülkemizde onayı 11 aya kadar uzayan projelerle karşılaşıyoruz" diyerek süreçlerin daha hızlı ilerlemesi gerektiğinin altını çizdi. Her projeye özgü modeller geliştirdiklerine de değinen Daltaban, "Projelerde çatıya, bölgeye özel incelemeler yapıyoruz. Projeye özgü doğru tasarımları bulmaya çalışıyoruz, bu sayede verimi çok daha yüksek tutmayı hedefliyoruz. 25 yıl ömürlü projeleri yatırımcılarımıza sunuyoruz" sözlerini kaydetti.

"KURULUMDA UCUZLUK PAHALIYA PATLAR"

PrysmianGroup Satış Müdürü Can Berk Belibağlı, güneş enerji sistemlerinde kabloların önemini anlattı. "Güneş enerji sistemini bir kalp olarak değerlendirirsek kabloları da kalbe kan pompalayan damarlar olarak nitelendirebiliriz" sözlerini kaydeden Belibağlı, bir güneş enerji sistemi projesinde kablo maliyetinin toplam maliyetin yüzde 1.2'sini içerdiğini ekleyerek, "Kurulum sırasında maliyet açısından düşük fiyatlı ürünleri tercih etmek o an bir tasarruf gibi görünebilir. Ancak ilerleyen zamanlarda kabloların gerekli işlevini yerine getiremediği veya verimsizlik gösterdiği gibi durumlarda yenileme, değiştirme işlemleri yapmak gerekir. Bu işlemler de başta yapılmak istenen tasarrufu yerlebir eder ve gereksiz harcamalara sebep olur. Kurulumda ucuzluk, bir süre sonra daha pahalıya patlar" dedi.

Elf Solar Şirketi sahibi Ferdi Özel'de katılımcılara güneş enerji sistemlerinin kurulum aşamaları ile ilgili bilgiler verdi. Aşamaların sırasıyla; başvuru ve onay alma, proje dizaynı, dağıtım şirketi onayı, belediye izni, elektrik dağıtım şirketi ile bağlantı anlaşması, mekanik ve elektriksel kurulum, dağıtım şirketi onay ve kabulü şeklinde ilerlediğini anlattı. Ferdi Özel, küçük ve büyük ölçekli olmak üzere çok sayıda proje ile yatırımcılarına destek verdiklerini, her projeye özel çalışma yaptıklarını ve üstün kalitede hizmet vermeye çalıştıklarını belirtti.

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI'NDAN BUĞDAY VE ARPA ALIM FİYATI AÇIKLAMASI

Ziraat Mühendisleri Odası, sert ekmeklik buğdayın tonunun bin 350 TL'den, makarnalık buğdayın bin 450 TL'den, arpanın ise bin 100 TL'den alınmasına ilişkin duyurunun ardından bir açıklama yaptı.

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Ahmet Atalık imzasıyla yapılan yazılı açıklamada şu ifadeler yer aldı:

Hava şartlarının uygun gitmesi durumunda tahıl hasadına Mayıs ayının ortalarından itibaren başlanacaktır. Toplam tarım arazileri içinde tahıl ekilen alanlar 2018 yılı itibarıyla yüzde 47, ekilen tarım arazileri içinde ise yüzde 71 paya sahiptir. Tahıl ekim alanı içinde ise buğday yüzde 67, arpa yüzde 24 yer kaplamaktadır.

Buğday insan beslenmesinde en temel gıda hammaddesidir. Bu yönüyle diğer tarımsal ürünlere göre daha fazla önem arz etmektedir. Arpanın ise büyük bir bölümü yem sanayinde kullanılırken, bir kısmı doğrudan hayvan yemi olarak, bir kısmı bira sanayinde ve çok az bir kısmı da gıda olarak kullanılmaktadır.

TÜİK'in son 30 yıllık verilerini incelediğimizde 1993 yıllında 9,8 milyon hektara ulaşan buğday ekim alanı 2,5 milyon hektar daralmayla 2018 yılında 7,3 milyon hektara gerilemiş, kaliteli tohumlukların kullanılması sayesinde üretim 20 milyon ton civarında sabit tutulabilmiştir. Aynı şekilde, 1998 yılında 3,8 milyon hektar olan arpa ekim alanı ise 1,2 milyon hektar daralmayla 2018 yılında 2,6 milyon hektara gerilemiş, 9 milyon ton olan üretim ise 7 milyon tona düşmüştür.

Buğday üretimimiz ülke ihtiyacını karşılamakta olup ihracata yönelik kaliteli buğday ithalatı yapılmaktadır. Bu kapsamda ithalat bir önceki yıla göre yüzde 16 artışla 2018 yılında rekor düzeye ulaşarak 5,8 milyon ton olmuş ve 1,3 milyar dolar ödenmiştir. Arpa ithalatımız da bir önceki yıla göre yüzde 71 artışla 2018 yılında 655 bin tona ulaşmış ve 150 milyon dolar ödenmiştir. Son 16 yılda 52,2 milyon ton buğday ithalatına 14,1 milyar dolar, 3,2 milyon ton arpa ithalatına 794 milyon dolar ödenmiştir.

Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü, Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü ve TÜİK verilerine göre son 5 yılda çiftçinin 1 ton buğdayını satış fiyatı 740 TL'den yüzde 30 artışla 2018 yılında 960 TL'ye yükselmiştir. Arpasını satış fiyatı da 620 TL'den yüzde 39 artışla 860 TL'ye yükselmiştir. Buna karşın aynı süreçte DAP gübresinin fiyatı yüzde 52, mazotun fiyatı yüzde 31, tohumluk fiyatı ise yüzde 30 artış göstermiştir.

Aynı dönem için buğdaya ton başına verilen prim desteği 50 TL ve sertifikalı tohum desteği 30 TL'de sabit kalmıştır. Toprak analizi desteği 10 TL'den 3 TL'ye, gübre desteği 30 TL'den 20 TL'ye gerilemiştir. Mazot desteği 20 TL'den 60 TL'ye yükselmiştir. Bu kapsamda buğdaya ton başına verilen toplam destek 140 TL'den 5 yılda yüzde 16 artışla ancak 163 TL'ye çıkmıştır.

Arpada ise ton başına verilen prim desteği buğdayda olduğu gibi 50 TL'de sabit kalmıştır. Toprak

analiz desteği 11 TL'den 3 TL'ye, gübre desteği 27 TL'den 15 TL'ye gerilemiştir. Sertifikalı tohum desteği 27 TL'den 32 TL'ye, mazot desteği 20 TL'den 56 TL'ye yükselmiştir. Bu kapsamda arpaya ton başına verilen toplam destek 135 TL'den 5 yılda yüzde 16 artışla ancak 156 TL'ye çıkmıştır.

Bitkisel üretim ve hayvancılıkla uğraşan çiftçiye 2018 yılında 14,5 milyar TL tarımsal destek verilmiştir. Tarımda yaklaşık 4 milyar litre mazot kullanılmaktadır. Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü 2018 yılı mazotun litre fiyat ortalamasını 5,80 TL olarak vermiştir. Buna göre çiftçi kullandığı mazota 23 milyar 200 milyon TL ödemiştir. Mazot fiyatının yüzde 55-60'ının vergiden oluştuğu dikkate alındığında çiftçinin kullandığı mazota ödediği vergi yaklaşık 13 milyar TL'dir. Yani çiftçiye verilen desteğin neredeyse tamamı kullandığı girdilerden sadece biri olan mazotun vergisi ile geri alınmıştır.

Çiftçi dolaylı vergi yükleri ve girdi maliyetleri artışı altında ezilmektedir. Mevcut desteklere karşın emeğinin karşılığını alamayan çiftçi son 5 yılda buğday ekimini 7,9 milyon hektardan 7,3 milyon hektara 600 bin hektar, arpa ekimini de 2,8 milyon hektardan 2,6 milyon hektara 200 bin hektar küçülmüştür.

Tahıl üretimi içinde son derece önemli yere sahip bu iki ürünün 2019 yılı alım fiyatı Cumhurbaşkanı tarafından açıklandı. Buna göre sert ekmeklik buğdayın 2018 yılında 1.050 TL/ton olan alım fiyatının yüzde 29 artış ile 1.350 TL'ye, makarnalık buğdayın 1.100 TL/ton olan alım fiyatının yüzde 32 artışla 1.450 TL'ye, arpanın 825 TL/ton olan alım fiyatının yüzde 33 artışla 1.100 TL'ye çıkarıldığı duyuruldu.

Destekleneceği belirtilen 2019 yılı tahıllarının ekimi 2018 yılı sonbaharında yapılmıştır. Bir önceki yılın aynı dönemine göre mazot fiyatı 2018 yılı Eylül-Ekim aylarında yüzde 33-35, üre gübresinin fiyatı yüzde 82-99, DAP gübresinin fiyatı yüzde 93-102, tarım ilacı fiyatı da ortalama yüzde 70 civarında artış göstermiştir. Bu tabloya göre buğday ve arpa için açıklanan alım fiyatları çiftçinin sürekli gerileyen alım gücünü telafi edebilecek düzeyde değildir. Bu veriler gerek buğday gerekse arpa ekim alanlarının gelecekte de küçüleceğini, ithalata bağımlılığın artarak devam edeceğini göstermektedir.

Ancak, ithalat da sorunlu hale gelmiştir. Geçen yılın aynı dönemine göre 2019 yılının ilk 3 ayında makarnalık buğdayın 1 kilogramının ithalatı için ödenen dövizin TL karşılığı 0,97 TL'den yüzde 53 artışla 1,48 TL'ye, diğer buğdaylarınki 0,80 TL'den yüzde 70 artışla 1,36 TL'ye, arpanınki 0,84 TL'den yüzde 71 artışla 1,44 TL'ye yükselmiştir.

Açıklanan 2019 yılı buğday ve arpa fiyatları ithalat fiyatlarının oldukça altındadır. Bu durum buğday ve arpanın hammadde olarak kullanıldığı ürünlerde kaçınılmaz olarak fiyat artışını da beraberinde getirecektir. Zira, ithalat bağımlılığımız ve ithal ürünün fiyatının da sürekli ve hızlı bir artış eğiliminde olması iç piyasadaki fiyatları da arttıracaktır. Buna karşın ihracat için üretim yapan sanayinin, ithal ürün fiyatlarındaki artış nedeniyle yerli üretime yönelmesi de fiyatları arttıracaktır. Diğer yandan tarım politikaları ve ithalat nedeniyle sürekli satış fiyatı baskılanan ve emeğinin karşılığını bulamayan çiftçinin ekim alanlarını azaltması da fiyat artışına neden olacaktır.

Buğdayın son 5 yıl ortalama verimi hektara 2.700 kg olup çiftçinin ekmekten vazgeçtiği 2,5 milyon hektarlık alanın üretimde kullanması halinde sağlayacağı ilave üretim 6 milyon 750 bin ton olacaktır. Bu durumda ihracat amaçlı da olsa buğday ithalatına gerek kalmayacaktır.

Arpanın da hektara ortalama verimi 2.640 kg olup çiftçinin ekmekten vazgeçtiği 1,2 milyon hektarlık alanda arpa ekilmesi halinde sağlayacağı ilave üretim yaklaşık 3,2 milyon ton olacaktır ki, bu miktar 2018 yılında ithal ettiğimiz 655 bin tonun çok üzerindedir.

Çiftçinin üretime yönlendirilmesi ile 2018 yılı için buğday ithalatına ödediğimiz 1,3 milyar dolar ile arpa ithalatına ödediğimiz 150 milyon doların ülkemizde kalacağı, üretim fazlamızın da ülkeye döviz katkısı sağlayacağı göz ardı edilmemelidir.

Üretimde verimi ve kaliteyi arttırmada sulamanın önemi büyüktür. Ekonomik ölçütlerde sulanabilecek 8,5 milyon hektar tarım arazimizin bugüne kadar 6,2 milyon hektarı sulamaya açılabilmiştir. Modern sulama yöntemlerinin kullanılmasıyla sulanabilecek arazi miktarını 12 milyon hektara çıkarmak mümkün olacaktır. Tahıl üretimimizin büyük kısmının kuru tarım arazileri üzerinde yapıldığı dikkate alındığında dışa bağımlılıktan kurtulabilmek için sulama yatırımlarının en kısa sürede bitirilmesi şarttır.

Kaliteli yemlik ve maltlık arpa için ürünün fiziksel kalitesini yükseltecek verim ve kalite özelliklerine sahip, hastalık ve zararlılara dayanıklı, çevresel streslere dirençli yeni çeşitlerin geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Bu nedenle ıslah programları teşvik edilmeli ve desteklenmelidir.

Tüm bu hususları göz ardı ederek yaşanabilecek olumsuzlukları lobi faaliyeti olarak görmek ve çözümü ithalatta aramak ülke tarımını daha da olumsuz bir yöne götürecek, fiyatları daha da tırmandıracaktır.

EKONOMİK KRİZ, 2023 HEDEFLERİNİ DE VURDU

Metin Türkyılmaz (Ekonom Dergisi, 59. Sayı)

Ekonomik kriz, 2023 hedeflerini de vurdu. Serbest piyasada, 2018 Mart ayı sonunda 3,966 lira olan dolar kurunun Nisan ayıyla birlikte yükselişe geçmesine, 2018 Ağustos ayı sonlarında 7,25 lirayı kadar çıkmasına yol açan dalgalanma, ekonomideki dengeleri de alt üst etti. Döviz kurlarındaki yükseliş, ithal malların fiyatını büyük oranda artırdı.

Enerjide neredeyse tamamen, ilaçta, gübrede, yem girdilerinde, yağ bitkilerinde, başta metaller olmak üzere hammaddelerde, ara mallarında büyük oranda dışa bağımlı Türk ekonomisi bundan çok kötü etkilendi. Üretim maliyetlerine bağlı olarak enflasyon yükseldi.Enflasyondaki yükselişe bağlı olarak faizler yükseldi. Dövizdeki yükselişi sınırlamak ve piyasa faizlerine yaklaşmak için gecikmeli de olsa Merkez Bankası faizleri artırdı ve politika faizini yüzde 24'e çıkardı. Merkez Bankası'nın hızlı hareket etmemesi güvensizlik yarattı ve faizleri daha da artırdı, kredi faizleri yüzde 40-45'lere çıktı. Sonrasında döviz kurları zor da olsa belli bir oranda kontrol edilirken, dolar kuru 5,2 liralara kadar indi. Ekonomiye olan güvensizlik, Türkiye'nin Rusya'dan S-400 füze alımı, bunu bağlı olarak Türkiye'nin F-35 beşinci nesil savaş uçağı programından çıkarılmakla tehdit edilmesi ve uçakların teslimminde yaşanan sorunlar, ABD'nin, 7 ülkeyle birlikte Türkiye'nin de yararlandığı İran'a ambargoda muafiyetleri kaldırma kararı ve yerel seçim sonucu tartışmaları gibi nedenlerle tekrar yükselen kurlar, şu sıralar 6 lirayı aştı.

Ekonomide yaşanan olumsuzluklar doğrudan büyümeye de yansıdı. Sonuç olarak 2018'in üçüncü çeyreğinde büyüme hızı yüzde 1,5'e indi, dördüncü çeyrekte ise ekonomi yüzde 3 küçüldü. Böylece ekonomik kriz de resmen başladı. 2017'de yüzde 7,4 büyüme rakamı, 2018'de yüzde 2,6'da kaldı. Uluslararası Para Fonu (IMF) tahminlerine göre, 2019 yılında Türk ekonomisi yüzde 2,5 küçülecek. Gayri safi yurt içi hasıla (GSYH) 2017 yılında 3,1 trilyon lirayken, 2018'de 3,7 trilyon liraya çıkmıştı. Bu rakam, 2019'da 4 trilyon lirayı aşacak. Buna göre, kişi başına 2017'de 38 bin 442 lira oldu. 2018'de 45 bin 132 lira olan kişi başına milli gelir, 2019'da 48 bin 498 liraya çıkacak. Tabii bunlar cari rakamlar. Reel olarak hem ekonomi hem de kişi başına milli gelir azalacak.

Dolardaki yükseliş nedeniyle dolar cinsinden milli gelir rakamlarındaki düşüş çok daha fazla olacak. 2017 yılında 851,5 milyar dolar olan GSYH, 2018'de Türkiye İstatistik Enstitüsü'ne (TÜİK) göre 784 milyar 87 milyon dolara inmişti. Kişi başına milli gelir de 9 bin 632 dolar olmuştu.

TÜİK, GSYH'yi dolara çevirirken, Merkez Bankası kurunu değil, dış ticarette TL bazında ithalatın dolar bazında ithalata bölünmesiyle bulunan kur olan 4,7201 lirayı esas almış ve GSYH dolar cinsinden yüksek çıkmıştı. IMF, TÜİK'in yaptığını yapmadı ve dolara çevirirken 2018 yılı ortalama Merkez Bankası kuru olan 4,8221 liraya yakın olan 4,8289 lirayı esas aldı ve GSYH'yi 766 milyar 428 milyon dolar, kişi başına milli geliri de 9 bin 346 dolar olarak açıkladı. Böylece, TÜİK ile IMF arasında GSYH'de TÜİK aleyhine 17 milyar 659 milyon dolarlık, kişi başına milli gelirde de 286 dolarlık bir fark oluştu.

IMF'YE GÖRE 2019'DA EKONOMİ YÜZDE 2,5 KÜÇÜLECEK

IMF, 2019'da ekonominin yüzde 2,5 küçüleceğini hesap ederken, GSYH'nin 706,2 milyar dolara, kişi başına milli gelirin 8 bin 507 dolara ineceğini de öngörüyor. Buna göre,

GSYH, 2018'e göre, 60,2 milyar dolar, kişi başına milli gelir de 839 dolar daha azalacak. 2017-2019 döneminde GSYH'deki azalma 145,3 milyar doları, kişi başına milli gelirdeki düşüş ise 2 bin 30 doları bulacak.

2017'de 851,5 milyar dolar olan GSYH, 2019'da 706,2 milyar dolara, 10 bin 537 dolar olan kişi başına GSYH 8 bin 507 dolara, yüzde 1,71 olan Türkiye'nin dünya ekonomisinde satın alma gücü paritesine göre olan payı yüzde 1,60'a, 263,7 milyar dolar olan toplam yatırımlar 172,8 milyar dolara, 217 milyar dolar olan toplam tasarruflar 178,6 milyar dolara, 288 milyar dolar olan devlet harcamaları 240,3 milyar dolara inecek.

2023 KİŞİ BAŞINA MİLLİ GELİRİ 2013 VE 2014 RAKAMLARININ ALTINDA KALACAK

IMF tahminlerine göre, 2023'de GSYH, 1 trilyon 44,1 milyar dolara, kişi başına GSYH 11 bin 994 dolara çıkacak. Bu rakam 2013 yılında 12 bin 480 dolar olan kişi başına milli gelirin bile altında kalacak. Bir diğer ifadeyle 2013-2023 döneminde 10 yıllık geçen süreye rağmen, kişi başına düşen milli gelir 486 dolar azalacak. 2023'ün kişi başına milli geliri

2014 yılının 12 bin 112 dolar olan kişi başına milli gelirinin de altında kalacak. 2008 yılında bile kişi başına milli gelirin 10 bin 931 bin dolar olduğunu hatırlatmak gerekir.

TÜRKİYE'NİN DÜNYA EKONOMİSİNDEKİPAYI YÜZDE 1,57'YE İNECEK

Satın alma gücü paritesiyle 2017'de 2 trilyon 185,9 milyar dolar olan GSYH, 2023'de 2 trilyon 778,9 milyar dolara ulaşacak. Ancak, Türkiye'nin dünya ekonomisinde satın alma gücü paritesine göre olan payı yüzde 1,71'den yüzde 1,57'ye inecek.

Buradaki asıl sıkıntı ülke ekonomisinin dünya ekonomisi içindeki payının 2017-2019 döneminde sadece 2 yılda 0,11 puan, 2017-2023 döneminde ise 6 yılda 0,14 puan azalması. Üstelik bu rakam, satın alma gücü paritesiyle milli

gelirde söz konusu. Cari milli gelirdeki paydaki azalma daha vahim bir hal almakta. Dünyada ülkeler arasında inanılmaz bir rekabet yaşanırken, her ülke bulunduğu yerden bir kademe bile inmemek için direnirken, Türkiye'nin ağırlığının azalmasının önemli bir sorun olduğunu görmemiz gerekiyor. Tabii yatırımlarda, tasarruflarda ve devlet harcamalarındaki gerilemenin de önemli bir refah kaybı olduğunu kabul etmemiz lazım. Olması gereken de daha az para harcayan bir devlet, daha az yatırım yapan, daha az tasarruf yapan bir ekonominin cazip bir tarafı olmayacağı, vatandaşlarına iyi imkanlar sunamayacağı, yeterince yabancı yatırım da çekemeyeceğini görmek gerekiyor.

2017 yılında 263,7 milyar dolar olan toplam yatırımlar, 2023 yılında, 243,9 milyar dolarla 2017'nin altında kalacak. 2017-2023 döneminde toplam tasarruflar ise 217 milyar dolardan 221,2 milyar dolara, devlet harcamaları ise 288 milyar dolardan 355,2 milyar dolara çıkacak. Devletin net borç stoku 2017-2023 döneminde, 190 milyar dolardan 246,3 milyar dolara, brüt borç stoku 240,6 milyar dolardan 288 milyar dolara yükselecek.

Yani yatırımlar düşecek, tasarruflar neredeyse yerinde sayacak, buna karşın devlet harcamaları, net ve brüt borç stoku artacak. Bu durum da ekonomi açısından istenen bir şey olmasa gerek.

2023'te Türkiye, yüzde 13'lük TÜFE ile enflasyonda çift hanelerden kurtulamayacak. İşsizlik yüzde 10,7 ile yine iki haneli olacak. Ki bu rakam da oldukça iyimser bir rakam. Çünkü son göstergeler işsizlikteki sorunun çok daha büyük olduğunu gösteriyor. Nüfus, 2018'e göre yaklaşık 5 milyon artışla 87 milyona çıkacak. Buna karşın, ekonomideki daralmaya koşut olarak 2017'de 47,3 milyar dolar olan cari açık,

2018'de 27,8 milyar dolara inmişti. Bu rakam, daralmanın devam edeceği 2019'da 5 milyar dolar cari fazlaya dönüşecek.

2023 yılında ise Türkiye, IMF tahminlerine göre 23,4 milyar dolar cari açık verecek. Görünen o ki Türk ekonomisi, 2023'te tek haneli enflasyon, işsizlik rakamlarından yine uzak olacak. Cari açığın azalmasını Türkiye için tek başına iyi kabul edemeyiz. Yazının baş tarafından da belirttiğimiz gibi üretim için gerekli hammadde ve ara mallarında dışa bağımlı, 100 birimlik ihracat yapmak için bile 60 birimlik ithalat yapmak zorunda olan bir ülke için cari açığın azalması ekonomik daralmaya işaret eder.

KRİZ OLMASA MİLLİ GELİR 245,3 MİLYAR DOLAR DAHA FAZLA OLACAKTI

Tabii ekonomik kriz, 2023'de ulaşılabilecek rakamları da olumsuz etkiledi. Eğer kriz yaşanmasaydı ve 2017 ekonomik dengesi 2023'e kadar devam edebilseydi, 2017-2023 arasında da yüzde 5 ortalama büyüme tutturulabilseydi, GSYH 2023'de 1 trilyon 44,1 milyar dolar değil 1 trilyon 289,4 milyar dolar, satın alma güce paritesiyle GSYH de 2 trilyon 778,9 milyar dolar değil 3 trilyon 309,9 milyar dolar olacaktı. Bu durumda 2023 milli geliri 11 bin 994 dolar yerine 14 bin 812 dolar, satın alma gücü paritesiyle 31 bin 922 dolar yerine 38 bin 22 doları bulacaktı. Görüldüğü gibi, kriz olmasaydı GSYH, 245,3 milyar dolar, kişi başına milli gelir de 2 bin 818 dolar daha fazla olacaktı.

En büyük sorun da yatırımlarda, tasarruflarda ve devlet harcamalarında görülecek. Bu büyüme gerçekleşmiş olsa ve 2017 ekonomik dengesi 2023'e kadar devam ettirilebilseydi

2023'de toplam yatırımlar 243,9 milyar dolar yerine 399,3 milyar dolar, toplam tasarruflar 221,2 milyar dolar ye dolar yerine 436 milyar doları bulacaktı.

Tabii bunun olumsuz yönü de var. 2017 dengeleri 2023'de de sürdürülebilseydi, 2023'de net borç stoku 246,3 milyar dolar yerine 287,6 milyar dolar, brüt borç stoku 288 milyar dolar yerine 364,4 milyar dolar, cari açık ise 23,4 milyar dolar yerine 71,7 milyar dolar olacaktı.

Kriz Türkiye'nin milli gelirdeki sıralamasını da değiştirdi. 2017 yılında cari GSYH sıralamasında 17'nci olan Türkiye, 2018'de Hollanda ve Suudi Arabistan'ın gerisinde kalarak 19'ncu sıraya indi. Bu yıl, İsviçre'nin de gerisinde kalan Türkiye 20'nci sıraya inecek. Türkiye, 2020'de Suudi Arabistan ve İsviçre'yi geride bırakarak 18'nci sıraya çıkacak ve 2023'e kadar bu sıralamadaki yeri sürecek.

KRİZ OLMASA TÜRKİYE'NİN DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ PAYI YÜKSELECEKTİ

Fakat hepsinden önemlisi, Türkiye'nin dünya ekonomisinde satın alma gücü paritesine göre olan payı yüzde 1,71'den yüzde 1,57'ye inmek yerine yüzde 1,87'ye çıkacaktı.

Maliyeti böyle hesaplamak, krizin, sadece gerçekleştiği yılları değil, sonraki yılları da büyük oranda etkilediğini görmek açısından çok önemli.

HIZLI DEĞİL, EKONOMİK KRİZE GİRMEDEN İSTİKRARLI BÜYÜMEK

Bundan dolayı hızlı değil, istikrarlı, ekonomik krize girmeden büyümek gerekiyor. Birilerinin dediği gibi büyümek, büyümek, büyümek değil, istikrar, istikrar, istikrar…

Örneğin baz yılında 100 birim olan bir ekonomi 25 yıl boyunca yüzde 4 büyürse 266,6, yüzde 5 büyürse 338,6'ya çıkıyor. Aynı ekonomi 5 yıl yüzde 7 büyümenin ardından bir yıl yüzde 3 geriler, bir yıl da sıfır büyümeyle yerinde sayarsa 330,1'e, 5 yıl yüzde 8 büyür, iki yıl yüzde 3 geriler, bir yıl da sıfır büyürse 285,4'e ulaşabiliyor. Görüldüğü gibi istikrarlı bir şekilde ekonomik gerileme veya yerinde sayma yapmadan büyümek en karlısı. Tabii ki istikrarı bozmadan yüzde 5 yerine yüzde 7-8 büyüyorsanız en iyi o… Ama, Cumhuriyet tarihi bize gösteriyor ki Türkiye'nin uzun yıllar ortalaması olarak potansiyel büyüme oranı yüzde 5'i aşmıyor. Türk ekonomisi bazen çift haneli büyüse de kısa zamanda duvara tosluyor ve ekonomik krize giriyor. En iyisi makul ve istikrarlı büyüme… Bunu tutturan ülkeler var. Yıllarca ekonomik kriz yaşamadan büyüyen ülkeler var.

Ne diyelim, darısı ülkemizin başına…

21 MAYIS DÜNYA SÜT GÜNÜNDE ÜRETİCİ DE TÜKETİCİ DE ZORDA!

1956 yılında sütün önemine dikkat çekmek amacıyla Uluslararası Sütçülük Federasyonu'nun (IDF) aldığı kararla 21 Mayıs "Dünya Süt Günü" olarak kutlanıyor. Ülkemizde ise Dünya Süt Günü 1991 yılından bu yana kutlanmaktadır.

Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO) da Dünya Süt Günü'yle ilgili bir açıklama yaptı. ZMO açıklamasında üreticinin de tüketicinin de zor günler geçirdiği belirtildi.

İşte o açıklama:

Süt beslenme uzmanları tarafından temel gıda maddesi olarak kabul edilmektedir. Kalsiyum, fosfor ve riboflavin (B2 vitamini) açısından önemlidir. Yaşamsal önemi olan amino asitleri ve yağ asitlerini bünyesinde bulundurur. Doğada sadece sütte bulunan bileşenler; laktoz, süt yağı, kazein, laktoalbümin ve laktoglobülindir.

Birelşmiş Milletler (BM)'e göre; dünya nüfusunun 2050'li yıllarda 10 milyara ulaşacağı, gelişen ülkelerde kişi başına hayvansal protein tüketim miktarında artışı olacağı, gelecek 20 yılda hayvansal ürün talebinin iki kat artacağı ve 2050'de küresel süt tüketiminin % 58 artacağı öngörülmektedir.

Dünyada kişi başına tüketilen proteinin 8,2 gramı yani % 26,62'si, Avrupa Birliği'nde 20,47 gramı yani % 34,9'u, Türkiye'de ise 18,19 gramı yani % 50'si sütten gelmektedir.

Türkiye'de 2018 yılı çiğ süt üretimi 22.120.716 ton olmuştur. Bu üretimin 20.036.877 tonu sığır, 75.742 tonu manda, 1.446.271 koyun ve 561.826 tonu keçiden elde edilmiştir.

Süt, Türkiye'de tarımsal üretim değerinin %9'unu, hayvansal üretim değerinin %15,6'sını karşılarken, dünyada tarımsal üretim değerinin %8'ini, hayvansal üretim değerinin %25`ini karşılamaktadır.

TÜİK verilerine göre; Ticari süt işletmelerince 2019 Mart ayında 838 bin 444 ton inek sütü toplamıştır. Toplanan inek sütü miktarı Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %8,6 azalmıştır. Mart ayında ticari süt işletmeleri tarafından içme sütü üretimi 131 bin 961 ton olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yılın aynı ayına göre %18,5 azalış göstermiştir. İnek peyniri üretimi 58 bin 5 ton ile bir önceki yılın aynı ayına göre %10,2 azalırken, koyun, keçi, manda ve karışık sütlerden elde edilen peynir çeşitleri ise 3 bin 125 ton ile bir önceki yılın aynı ayına göre %0,1 artmıştır. Yoğurt üretimi 99 bin 11 ton ile bir önceki yılın aynı ayına göre %1,5 azalmıştır. Ayran üretimi ise 62 bin 148 ton ile bir önceki yılın aynı ayına göre %2,3 azalış göstermiştir.

Süt ve süt ürünleri üretimi ve tüketiminde yaşanan bu sayısal azalışa karşı Ziraat Mühendisleri Odası olarak önerilerimiz şunlardır:

1. Süt üretiminin de içerisinde olduğu tarım politikaları uzun vadeli bir stratejiye uygun olarak yürütülmelidir. Çiftçiye üretimde güven ve destek sağlanması üretimde artış sağlayacaktır.

Çiftçi ithalat politikaları ile üretimden koparılmamalıdır. Bilinmelidir ki güvenilir ve yeterli gıdaya ulaşmanın tek yolu yerli üretimi artırmaktır.

2. Türkiye'nin nüfusu bugün 82 milyondur. Nüfusumuzun 2023'te 87 milyon, 2050`de 105 milyon olması öngörülmektedir. Artan nüfusun süt ve kırmızı et kaynaklı hayvansal protein ihtiyacını karşılayabilmesi için hayvan sayımızın artırılması, dolayısıyla da süt/kırmızı et hayvancılığına yatırım yapılması gerekmektedir.

3. Et ve süt maliyetlerini yükselten temel etken yem maliyetleridir. Yem hammaddesinde dışa bağımlı olunması, kur artışında ki artışlarla birlikle maliyetleri yükseltmektedir. Ayçiçeği, kanola ve soya küspesi besin içerikleri nedeniyle yem sanayinde yaygın bir şekilde kullanılan küspe türleridir. Yağlı tohum üretiminin arttırılması, yem hammaddesi ihtiyacında dışa bağımlılığı en aza indirecektir.

4. Çiftliklerin küçük ölçekli olması nedeniyle üretilen süt miktarı düşüktür. Ayrıca kırmızı ette yaşanan sıkıntılar nedeniyle çiftçiler küçükbaş ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinde süt üretimi yerine besiciliğe yönelmiştir. Küçük hayvan yetiştiricilerinin üretim ekonomisinde kalmaları için kooperatifleşmeleri gerekmektedir ve örneğin destekleme avantajları gibi çeşitli politikalarla kooperatifleşmeleri sağlanmalıdır.

5. Süt toplama merkezlerinin dağınık bir alana yayılmış olması, toplama merkezlerinde yeterli stok bulunmaması, nakliye sorunları, sektörde kooperatifleşme-örgütlenme ağının zayıf olması, piyasayı kontrol edecek müdahalelerin yetersizliği, dönemsel olarak geçici önlemlerle piyasaya müdahale edilmesi veya hiç edilmemesi, kaynak aktarımının yetersizliği, dolayısıyla üreticilerin yalnız bırakılması fiyat istikrarsızlığına yol açmakta ve ülke içi arz talep dengesizliğine neden olmaktadır. Tüketici daha ucuz olan kayıt dışı ürünlere yönelmektedir. Sağlıklı gıdaya ulaşmak için kayıt dışılık engellenmeli, sektör ile ilgili üretici örgütleri ve kooperatifler desteklenmelidir.

6. Hayvan hastalıkları, sağlık hizmetlerinin yetersizliği ve uygun olmayan hijyen koşulları süt kalitesini düşürmektedir. Başta süt olmak üzere tüm gıda maddelerinin risk esasına dayalı, güvenilir, şeffaf ve bilimsel esaslara dayalı denetimleri yapılmalıdır.

7. Süt ve süt ürünleri üretim ve tüketimine yönelik yanlış bilgiler, toplum sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu konuda toplumu bilinçlendirici çalışmalar yapılmalıdır. Sütün daha fazla alanda kullanımını sağlayacak ARGE çalışmalarına önem verilerek, yeni pazarlara ulaşılması sağlanmalıdır.

8. Katma değer oluşturan ve istihdam yaratma potansiyeli bulunan süt sektöründeki mevcut üretim, iç piyasa gereksinimini karşılamaktan uzaktır. Süt fiyatlarından ne üretici ne de tüketici memnundur. Yüksek girdi maliyetlerinden dolayı üretici kâr edemediği gibi, sütün iç piyasa fiyatı da tüketici beklentisinin üzerindedir. Maliyet unsurlarına etki eden bir diğer husus da "yerel üret-yerel tüket" mantığının dışına çıkılarak, çiğ sütün kilometrelerce öteden toplanıp işlenmesi ve toplandığı yere ürün olarak geri dönmesidir. Bu durum yakıt maliyetini arttırmakla kalmayıp, küresel iklim değişikliğine de olumsuz katkılar yapmaktadır. Hâlbuki maliyetlerin düşürülmesi için gerekli önlemler alınsa üretici kâr edecek, tüketici de ucuza süt temin edecek ve süt tüketim alışkanlığı artacaktır. Sonuçta oluşacak talep artışı süt arzının daha yüksek seviyelerde gerçekleşmesine neden olacaktır. Sektörde çalışan ziraat mühendislerinin istihdamı artırılarak, çiftçinin bilinçli üretim yapması sağlanmalıdır.

9. Coğrafi İşaret Tescil Belgesi almış ürün sayısının artırılması; yerel üretimi ve kırsal kalkınmayı destekleyerek,ürünlerin sürdürülebilirliği ve izlenebilirliğini sağlayacak, ürün kalitesini artıracaktır. Diğer yandan Türkiye halen süt ve süt ürünleri dış ticaretine açılamamış durumdadır. Örneğin; Türk ürünü olan yoğurt, dünya ülkelerinde "Yunan Yoğurdu" olarak markalaşmıştır. Yoğurdun bir Türk ürünü olduğu dünya ülkelerince bilinmemektedir.

Görünen o ki; gerçeklerden uzak, çözüm odaklı olmayan günübirlik üretim politikaları süt sektörünü olumsuz etkilemeye devam edecek, tarımın diğer sektörlerinde olduğu gibi üretici-sanayici-tüketici yanlış politikaların altında ezilecektir.

İSO, "TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2018" ARAŞTIRMASINI AÇIKLADI

İSTANBUL SANAYİ ODASI

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) yarım asrı deviren ve sanayi sektörünün en değerli verilerini oluşturan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına göre 2018 yılının zirvesinde 79 milyar TL'lik üretimden satışları ile yine TÜPRAŞ yer aldı. Listede Ford Otomotiv 31 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla ikinciliğini, Toyota Otomotiv de 23,6 milyar TL üretimden satışlarıyla üçüncülüğünü korudu.

İSO 500 kuruluşlarının ihracatta kaydettiği yüzde 11'lik artışın yanında, yaratılan katma değerde yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payının ve Ar-Ge yapan firmaların sayısının artması umut verici oldu. İSO 500 şirketlerinin finansman maliyetlerinin ise önceki yıllarda olduğu gibi sorun olmaya devam ettiği görüldü.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan: "Türk sanayisi en zor şartlarda dahi kendi ana faaliyetinde sahip olduğu birikim ve dayanıklılık gücüyle üretimini başarıyla sürdürüyor. Üretim ekonomisinin ve ona verilen desteğin her geçen gün daha da nitelikli bir konuma gelmesiyle finansal tablolardaki görüntü de orta vadede pozitife dönecektir" dedi.

TÜPRAŞ YİNE İLK SIRADA

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) 1968 yılından bu yana aralıksız gerçekleştirdiği ve sektör için en değerli verileri oluşturan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2018" araştırmasının sonuçları açıklandı. Düzenlenen basın toplantısında İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, İSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İrfan Özhamaratlı tarafından açıklanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına göre, 2018 yılında da en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş otomotiv sektörü firmalarından oluştu. Buna göre 2018 yılında sanayinin zirvesinde 79 milyar TL'lik üretimden satışları ile yine TÜPRAŞ yer aldı. Listede Ford Otomotiv 31 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla ikinciliğini, Toyota Otomotiv de 23,6 milyar TL üretimden satışlarıyla üçüncülüğünü korudu.

Sanayi sektörü başta olmak üzere Türkiye ekonomisinin büyümesinden yatırım iklimine, ihracatından finansmana kadar birçok alandan bilgiler içeren araştırmaya göre, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2017 yılında 652,7 milyar TL olan üretimden net satışları 2018 yılında yüzde 34,5 gibi yüksek bir büyüme performansıyla 878 milyar TL'ye çıktı. Bu hızlı büyümede, fiyat artışlarının yanı sıra döviz kurlarındaki yükselmenin ihracat gelirlerinde yarattığı artış da belirleyici rol oynadı. Üretimden satışlarda 2018 yılında da reel büyüme eğilimi devam etmekle birlikte yüzde 11,8'e geriledi ve 2017 yılında yüzde 19 olan reel büyümenin altında kaldı.

İlk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışlar içinden aldığı pay 2017 yılında yüzde 50,2 iken 2018 yılında yüzde 50,6'ya yükseldi. Bu artış, ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından bir ölçüde hızlı büyüdüğünü gösterdi. İSO 500'ün faaliyet karı oranı 2018 yılında 1,3 puan iyileşerek yüzde 10,9'a yükseldi. Toplam faaliyet karı mutlak büyüklüğü 2017 yılında 70,6 milyar TL iken 2018'de yüzde 52,7 artışla 107,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Faaliyet karlarındaki artış, satış maliyetlerinin ve faaliyet giderlerinin net satışlara göre daha düşük hızda artmış olmasından kaynaklandı.

BAHÇIVAN: "GELECEK İÇİN UMUTLUYUZ"

İSO 500, Odakule'de yapılan basın toplantısı ile açıklanırken İSO Başkanı Erdal Bahçıvan'ın konuşması şu şekilde gerçekleşti:

Araştırmamızın ortaya koyduğu önemli sonuçlardan biri de sanayimizin teknoloji yoğunluğuna ilişkin verilerdir. Yıllardır özellikle katma değer açısından orta ve yüksek teknoloji ile sanayimizin ilişkisinin zayıf olduğunu ortaya koyan verilere karşın 2018 yılı itibarı ile bu alanda bizleri sevindiren ve geleceğe dair umutlandıran bir hareketlenmenin olduğuna tanık oluyoruz.

Bu bağlamda yaratılan katma değer içinde 2017 yılında yüzde 20,2 olan orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler payının 2018'de yüzde 22,2'ye ve yine 2017 yılında yüzde 3,6 olan yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler payının 2018'de yüzde 5,3'e yükselmesini değerli ve anlamlı bir gelişme olarak yorumluyoruz. Evet, Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlere dönüşüm ihtiyacı sürmekle birlikte, bu veriler bize gelecek için umut vermektedir.

Diğer yandan İSO 500 içinde AR-GE yapan şirket sayısında da umut verici bir artış yaşanmaktadır. 2018 sonuçlarına baktığımızda İSO 500 içinde AR-GE yapan firmaların sayısının, bu veriyi ölçmeye başladığımızdan bu yana en yüksek seviye olan 276 kuruluşa ulaştığını görüyoruz.

Yine İSO 500 için bu yıl söyleyebileceğimiz en olumlu tespitlerden biri de ihracat performansıdır. İSO 500'ün ihracat performansı, 2018 yılında Türkiye ihracat performansının üzerinde gerçekleşti. 2018 yılında Türkiye'nin toplam ihracatı ve sanayi ihracatı yüzde 7 oranında artarken, İSO 500'ün ihracatı yüzde 11,3 yükselmiştir.

iSO 500'de üretimden satışlar cirosuyla listeye girebilme alt bandı 309 milyon TL'den 414 milyon TL'ye yaklaşmıştır. Öte yandan ihracat yapmayan şirketlerin İSO 500 arasına girmekte artık zorlandığı listemizde; 30 yıl önce 398 olan ihracatçı şirket sayısının bugün 464'e yükseldiği görülmektedir. Bu şirketlerin Türkiye ihracatı içindeki payı da sürekli olarak yükseliyor. 2017 yılında yüzde 41,1 olan bu pay 2018 yılında yüzde 42,8'e yükselirken, sanayi ihracatı içindeki pay da yüzde 42,8'den yüzde 44,5'e yükselmiş durumda.

Araştırmamızın tabii ki sadece bizlerin değil herkesin üzerinde düşünmesi gereken olumsuz göstergeleri de var. Biraz sonra daha detaylı bir şekilde ele alacağımız bu sonuçlardan biri, yılların birikimine dayalı olan ve her yıl katlanarak büyüyen finansman giderlerindeki artıştır.

İSO 500 araştırması bir kez daha ortaya koymaktadır ki sanayi sektörümüz, esas faaliyetlerinde, satışlarında ve esas faaliyetlerindeki karlılıkta, 2018 gibi zorlu bir senenin içinden geçmesine karşın başarılı bir performans göstermiştir. Ama bu performans, mali tablolara yansıyan finansman maliyetleriyle baş edememiştir.

Maalesef finansmanın mali tablolarda yarattığı tahribat, esas faaliyetlerde ne kadar başarılı olunursa olunsun bunun sürdürülebilir olmadığını ortaya koymaktadır. Çünkü biraz sonra rakamlarla da ortaya koyacağımız gibi, sadece bir yılın değil uzun yılların bir sorunu olan bu finansman tahribatı, özkaynak dengesini bozmakta, sanayicinin kaliteli finansman kaynaklarına erişimini zorlu hale getirmektedir.

Değerli basın mensupları,

Şimdi İSO 500'ün sonuçlarına geçmeden önce ekonomimizin son iki yıldaki genel performansına değinmek istiyorum.

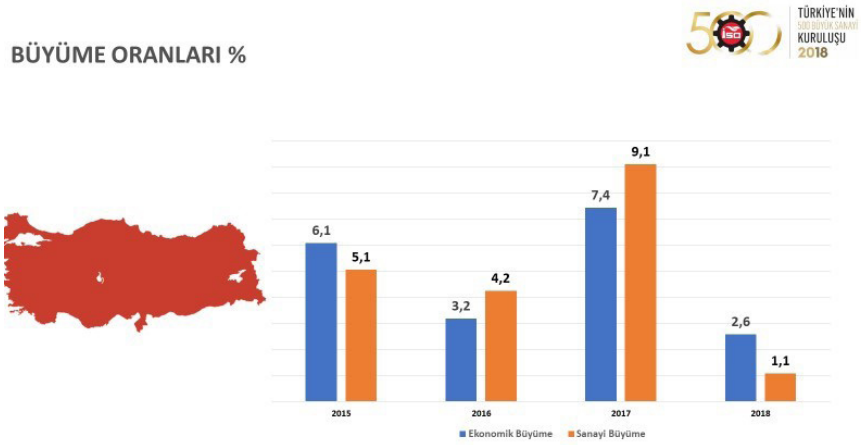

Kısa bir hatırlatmak yapmak gerekirse; ülkemiz son üç yıldır zor bir süreçten geçiyor. Moralimizi bozan ama başarıyla atlattığımız birçok badire yaşadık. Bu süreçte ekonomimiz ile ilgili yazılan felaket senaryolarını başarıyla bertaraf etmesini bildik. 2017 yılında sanayimizin yüzde 9,1'lik desteğiyle gerçekleşen yüzde 7,4'lük genel ekonomik büyümemiz bu nedenle çok değerliydi.

Bu performansın da etkisiyle, açıklamakta olduğumuz İSO 500'ün kapsadığı yıl olan 2018 yılına da iyimser beklentilerle girmiştik. İlk çeyrek bu beklentilerimiz çerçevesinde geçti. Fakat sonrasında gerek içerde seçim atmosferi, gerekse dış finansal koşulların sıkılaşması ve mali piyasalarımızda yaşanan olumsuz dalgalanmalar hepimizi zorladı. ABD-Çin ekseninde başlayan ve bugün gerilimi artarak devam eden ticaret savaşları ile Brexit başlıkları 2018'in ikinci yarısına damgasını vuran faktörler oldu.

Bütün bunların olumsuz sonuçlarını, büyüme rakamlarımızda net bir şekilde gördük. Nitekim ekonomimiz, tabloda da görüldüğü gibi 2018 yılında yüzde 2,6 büyürken, sanayimizin bu büyümeye verebildiği destek de 2017'ye göre düşük seviyede kalarak yüzde 1,1 olarak gerçekleşti.

Sanayi sektörü özellikle yurtiçi talepteki sert daralmadan olumsuz etkilendi. Ayrıca enflasyon ve faiz oranlarındaki artışlar ile TL'nin yüksek değer kaybı da sanayide mali yapıları etkiledi ve sanayinin faaliyetlerini sınırladı. Bunun neticesinde sanayimiz 2018 son çeyreğinde yüzde 6,4 küçüldü.

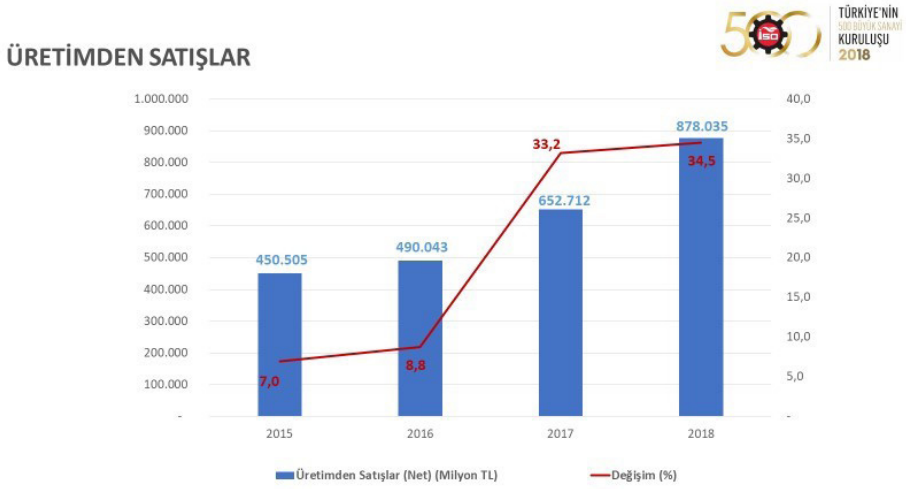

Şimdi sonuçlara geçmek istiyorum. 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılında 652,7 milyar lira olan üretimden net satışlarını, 2018 yılında yüzde 34,5 gibi yüksek bir büyüme performansıyla 878 milyar liraya çıkarmıştır. Bu hızlı büyümede, fiyat artışlarının yanı sıra döviz kurlarındaki yükselmenin ihracat gelirlerinde yarattığı artış da belirleyici rol oynamıştır.

İSO 500'ün yıllara göre üretimden satışlar performansına baktığımızda, 2012-2016 döneminde görülen zayıf büyümenin, 2017 yılında yerini reel büyümeye bıraktığı görülmektedir. Üretimden satışlarda 2018 yılında da reel büyüme eğilimi devam etmekle birlikte, bir önceki yılın altında kalmıştır. 2017 yılında yüzde 19 olan üretimden satışlardaki reel büyüme, 2018 yılında yüzde 11,8'e gerilemiştir.

İSO 500'ü oluşturan şirketler 50'lik gruplar halinde değerlendirildiğinde, ilk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışlar içinden aldığı payın 2017 yılında yüzde 50,2 iken 2018 yılında yüzde 50,6'ya yükseldiği görülmektedir.

Bu artış ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından bir ölçüde hızlı büyüdüğünü göstermektedir. Üretimden satışlar itibarıyla ikinci ellilik grubun payı da yüzde 12,9'dan yüzde 13,1'e yükselmiştir. Diğer grupların üretimden satışlar içinden aldıkları paylar sınırlı kalmaya devam etmiştir.

TEMEL GÖSTERGELER

	2016		2017		2018		Değişim (%)	
	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	2017/2016	2018/2017
Üretimden Satışlar (Net)	490.043	-	652.712	-	878.035	-	33,2	34,5
Faaliyet Karı (Zararı)	52.376	9,4	70.612	9,6	107.822	10,9	34,8	52,7
Finansman Giderleri	29.006	5,2	35.175	4,8	95.823	9,7	21,3	172,4
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (EBITDA)	76.135	13,7	94.732	12,9	140.228	14,2	24,4	48,0
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	37.734	6,8	53.085	7,2	63.528	6,4	40,7	19,7

Not: Paylar net satışlara göre hesaplanmıştır.

500 Büyük'ün temel göstergelerini incelemeye devam ediyoruz. 2018 yılında İSO 500'ün faaliyet karı oranı 1,3 puan iyileşmiş ve yüzde 9,6'dan yüzde 10,9'a yükselmiştir. Toplam faaliyet karı mutlak büyüklüğü ise 2017 yılında 70,6 milyar TL iken 2018'de yüzde 52,7 artışla 107,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Faaliyet karlarındaki artışın nedeni, satış maliyetlerinin ve faaliyet giderlerinin net satışlara göre daha düşük hızda artmış olmasıdır.

Önemli bir finansal rasyo olarak FAVÖK (Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar) bazlı sonuçlara baktığımızda, sanayi firmalarının yıllar itibarıyla esas işlerine yoğunlaşarak, FAVÖK büyüklüklerini daha yüksek oranlarda artırmakta oldukları görülmektedir.

2018 yılındaki zorlu koşullar içinde sanayi firmaları yine ana faaliyet konularına ağırlık vermişlerdir. İSO 500'ün FAVÖK büyüklüğü 2018 yılında yüzde 48 artarak 94,7 milyar TL'den 140,2 milyar TL'ye yükselmiş, böylece firmalar son altı yılın en yüksek FAVÖK artışını gerçekleştirmiştir.

Vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı ise yüzde 19,7 artarak 53 milyar TL'den 63,5 milyar TL'ye yükselmiştir.

İSO 500'ün kârlılıklarına baktığımızda 2018 yılında 500 Büyük şirketin 107,8 milyar TL'lik faaliyet karı elde ettiği görülmektedir. Aynı yılda diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar 270 milyar TL iken, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar 214,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Alt kalemler olarak kambiyo karları 231,5 milyar TL, kambiyo zararları ise 200 milyar TL olmuştur.

Diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar ile gider ve zararlar arasındaki fark alındığında 55,8 milyar TL'lik üretim faaliyet dışı net gelir elde edildiği görülmektedir. Bu rakamın 31,5 milyar TL'sini net kambiyo karları oluştururken, kalan 24,3 milyar TL'si faiz, iştirak, temettü gelirleri gibi pek çok kalemi içermektedir.

Burada bir açıklama yapma gereği duyuyorum. Verdiğimiz rakamlar kümülatif büyüklükler olup firmalar arasında sektör farklılıklarından dolayı ayrışmalar söz konusudur. Bazı firmalar çok yüksek kambiyo karı yazarken, bazıları ise çok yüksek kambiyo zararları ile karşı karşıya kalmıştır.

FİNANSMAN GİDERLERİ / FAALİYET KARI

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Finansman Giderleri (Milyon TL)	8.624	19.185	15.989	27.994	29.006	35.175	95.823
Faaliyet Karı (Zararı) (Milyon TL)	25.312	36.435	30.457	44.144	52.376	70.612	107.822
Finansman Giderleri / Faaliyet Karı (%)	34,1	52,7	52,5	63,4	55,4	49,8	88,9

Konuşmamın başında sözünü ettiğim, sanayicinin finansman sorununu yansıtan tablo işte bu. Yıllardır adeta kronik bir hal alan ve düzelme yolunda ilerlemenin kaydedilemediği finansmana erişim sorunu, işte en net şekilde bu tabloda kendini göstermektedir.

2018 yılında İSO 500'ün finansman giderlerinin faaliyet kârı içindeki payı yüzde 49,8'den yüzde 88,9'a yükselmiştir. Yani biz bugüne kadar yüzde 50'lerden şikâyetçiyken şimdi sanayi firmaları 2018 yılında elde ettikleri kârın nerdeyse tamamını finansman giderlerine ayırmıştır. 2018 yılının ikinci yarısında hem mali borçlardaki hem de finansman maliyetlerindeki artışlar sanayi firmalarının finansman giderlerinde sıçramaya neden olmuştur.

Yani, finansman giderleri sanayi firmalarının karlılıklarında temel belirleyici olmayı 2018 yılında da sürdürmüştür. İSO 500, 2018 yılında ani yaşanan finansal dalgalanma ve şokların yükselttiği finansman maliyetleri ile karşılaşmıştır. Yılın ikinci yarısındaki faiz oranları artışı ve Türk lirasındaki değer kaybına bağlı olarak enflasyondaki artışlar, İSO 500 için olumsuz mali koşullar yaratmıştır.

BORÇ / ÖZKAYNAK İLİŞKİSİ

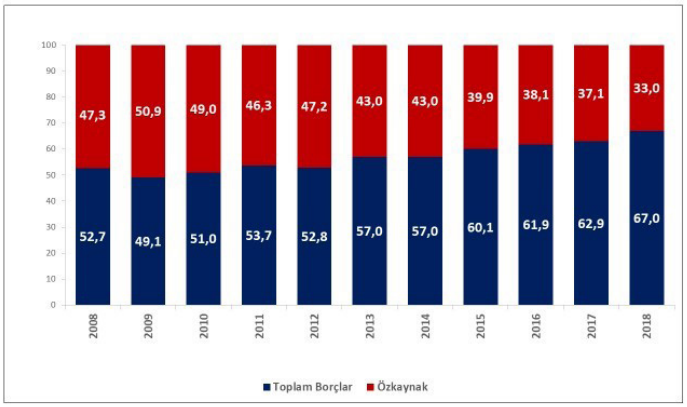

Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı, kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan önemli göstergelerden biridir.

İSO 500'de 2017 yılında yüzde 62,9'a kadar yükselen borçların payı, 2018 yılında 4,1 puan daha artarak yüzde 67'ye yükselmiştir. Özkaynakların payı ise yüzde 37,1'den yüzde 33'ye gerilemiştir. Bu oranlar tarihsel olarak en olumsuz kaynak yapısına işaret etmektedir.

İSO 500'de borçların payının artmasının önemli bir nedeni döviz kurlarındaki artışlardır. Sanayi kuruluşlarının döviz cinsi borçlarının TL karşılıklarının döviz kurlarındaki artışlar nedeniyle şişmesi de borçların payını artırmaktadır. Net bir kullanım olmasa dahi borç kalemi yükselmektedir. 2018 yılında döviz kurlarındaki artışın bu etkisi çok daha fazla hissedilmiştir.

"2018'DE İSO 500'ÜN MALİ BORÇLARI YÜZDE 35,3 ARTTI"

2018 yılında İSO 500'ün mali borçları yüzde 35,3 artış göstererek 242,9 milyar TL'den 328,6 milyar TL'ye yükselmiştir. Mali borçlar, geçen yıla göre artış hızını ikiye katlayarak reel olarak büyüme eğilimini sürdürmüştür.

Ancak daha önemlisi kısa vadeli mali borçlardaki artış eğilimidir. Kısa vadeli mali borçlar 2018 yılında yüzde 46,3 oranında artarak 101,8 milyar TL'den 149 milyar TL'ye yükselmiştir. Yani borçlanmadaki artış eğiliminin yanı sıra borçlanmanın vade yapısındaki olumsuz değişimler dikkat çekmektedir.

2016 yılından sonra kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı sürekli bir artış içine girmiş ve 2017 yılında bu pay yüzde 37,8'den yüzde 41,9'a yükselmiştir. Bu yıl açıkladığımız 2018 yılı araştırması sonuçları da görüldüğü gibi bu orandaki artışın sürdüğünü göstermekte ve kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payının yüzde 45,3'e çıktığını ortaya koymaktadır.

Son yıllarda sürekli olarak gündeme getirdiğimiz konularımızdan biri de "Devreden KDV" miktarlarıdır. Rakamlara baktığımızda İSO 500'ün devreden KDV yükünün bu yıl da artarak devam etmekte olduğu görülmektedir. Sanayicinin üzerindeki devreden KDV yükü bir önceki yıla göre yüzde 35,6 gibi ciddi bir oranda artarak 9,7 milyar TL'ye çıkmıştır.

Finansman kaynaklarına erişimin bu kadar kısıtlı olduğu bir dönemde, sanayi şirketlerimizin üzerindeki finansman yükünün ne kadar yüksek olduğunu az önce rakamlar bize göstermişken, sanayicinin bu kadar önemli bir miktarı sıfır faiz ile devlete borç verdiğini söylemek durumundayız.

Sanayimizin içinde bulunduğu yatırım motivasyonunu ortaya koyan verilerden biri de dönen ve duran varlık ilişkisidir. Toplam aktifler içinde yüksek olan dönen varlıklar, işletme sermayesi yönetimi açısından olumludur.

Ancak diğer yandan duran varlıkların payındaki gerileme, kuruluşların sabit kıymet yatırımlarının bir başka deyişle üretken makine ve teçhizat yatırımlarının zayıfladığını göstermektedir.

İSO 500'de duran varlıkların toplam varlıklar içindeki payı 2015 yılında yüzde 46,3'e yükseldikten sonra 2016'da yüzde 45,3'e, 2017'de yüzde 41,5'e inmiştir.

Bu yıl açıkladığımız 2018 verileri bu gerilemenin sürmekte olduğunu ve bu oranın yüzde 38,8'e gerilediğini ortaya koymaktadır. 2018 yılında yatırım koşulları ile ilgili olumsuz gelişmeler duran varlık yatırımlarını sınırlamıştır.

KAR/ZARAR EDEN KURULUŞLAR

	Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)	
	Kar (Adet)	Zarar (Adet)
2013	371	129
2014	417	83
2015	400	100
2016	392	108
2017	422	78
2018	381	119

	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	
	Kar (Adet)	Zarar (Adet)
2013	468	32
2014	481	19
2015	476	24
2016	484	16
2017	488	12
2018	488	12

2018 yılında İSO 500'de kar eden kuruluş sayısı 422'den 381'e düşmüş, zarar eden kuruluş sayısı ise 78'den 119'a yükselmiştir. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar (FAVÖK) eden firma sayısı 2018 yılında değişmemiş ve 488 olarak gerçekleşmiştir. Firma sayısı, FAVÖK'ün ölçüldüğü son altı yıllık dönemdeki en yüksek seviyesinde kalmıştır.

Firmalar çekirdek işlerine ve faaliyetlerine daha çok önem vererek faiz, amortisman ve vergi öncesi kar performanslarını yükseltmeye 2018 yılında da devam etmişlerdir. Özellikle zorlu talep ve finansman koşulları içinde sanayi firmaları faiz, amortisman ve vergi öncesi karlarını korumakta başarılı olmuşlardır.

Konuşmamın başında İSO 500'ün bizi en çok umutlandıran verisine geldi sıra. İSO 500'de teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer dağılımına baktığımızda 2018 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 37,5 ile tekrar düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin aldığı görülmektedir.

Orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2018 yılında 4,9 puan azalmış ve yüzde 35 olmuştur. Fakat sevindirici olan orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payının 2017 yılında yüzde 20,2 iken 2018 yılında yüzde 22,2'ye yükselmiş olmasıdır. Yine yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı da 2017 yılında yüzde 3,6 iken 2018 yılında yüzde 5,3 olmuştur.

İSO 500 içinde orta yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerdeki firmaların yarattığı katma değer payı 2017 yılında yüzde 23,8 iken 2018 yılında yüzde 27,5 olmuştur.

Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlere dönüşüm ihtiyacı sürmekle birlikte, yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payında ilk kez hissedilir bir artış yaşanması, bu yılki araştırmamızın ortaya çıkardığı en çarpıcı sonuçlardan biri olarak değerlendirilmelidir. Bu artışın özellikle son yıllarda büyük bir atılım gösteren savunma ve havacılık sanayi sektörlerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

"ÜRETİM EKONOMİSİNE VERİLEN DESTEĞİN NİTELİĞİ ARTTIKÇA, FİNANSAL TABLO POZİTİFE DÖNECEKTİR"

Konuşmamım başında da söylediğim gibi "İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması", her yıl olduğu gibi 2018 yılı sonuçlarıyla da sanayimiz ile birlikte bir anlamda tüm ekonomimizin en güçlü check-up neticesini vermektedir.

Bu tablo karşısında tespitlerimiz şudur. Türk sanayisi en zor şartlarda dahi kendi ana faaliyetinde erişmiş olduğu birikim ve dayanıklılık gücüyle üretimini başarıyla sürdürmektedir.

Bu başarının temelinde dünyanın dört bir yanına ihracat yapabilme becerisini göstermesi yatmaktadır. Sanayici bu becerisiyle farklı farklı sektörlerde uluslararası rakiplerine karşı mücadele gücünü her geçen gün biraz daha arttırmaktadır. Bu global rekabette maalesef elimizdeki finans imkanlarımızın eşit şartlarda olmadığı düşünülürse, bu başarının önemi, değeri ve anlamı daha iyi anlaşılacaktır.

Üretim ekonomisinin ve ona verilen desteğin her geçen gün daha da nitelikli bir konuma gelmesiyle biz inanıyoruz ki bugün özellikle finansal tablolarda canımızı sıkan görüntü de orta vadede pozitife dönecektir.

Sözlerime burada son verirken, bu önemli araştırmayı kamuoyu ile paylaşmak üzere bizimle birlikte olduğunuz için hepinize tekrar teşekkür ediyor, yaklaşmakta olan Ramazan Bayramınızı şimdiden tebrik ediyor, sizlere tekrar saygı ve sevgilerimi sunuyorum…

6 YENİ 'ÖZEL ENDÜSTRİ BÖLGESİ' KURULDU

İstanbul'da iki, Balıkesir, İzmir, Bursa ve Mardin'de birer olmak üzere, bazı bölgeler çeşitli firmalar için özel endüstri bölgesi olarak belirlendi.

Geçen yıl Türkiye'nin ilk özel endüstri bölgesi ilan edilen İzmir-Aliağa'daki Star Rafinerisi'nin ardından 5 şe hirde 6 bölgeye daha aynı statü verildi.Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile Bursa, İstanbul, Mardin, Balıkesir ve İzmir'de 6 özel endüstri bölgesi ilan edildi. Söz konusu bölgelerde toplam yatırım tutarının 3,7 milyar dolar olması planlandı. Bunun yüzde 95'inin sıfırdan yeni yatırım olduğu belirtildi.Şirketler ve yatırım tutarları şöyle:

İstanbul'da TESKOOP Teknoloji ve Sanayi Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi Özel Endüstri Bölgesi'nde farklı sektörlerde 191 üretim tesisinin faaliyete başlaması planlanıyor. Toplam yatırım tutarı 1,9 milyar dolar.Yine İstanbul'da yatırım tutarı 950 milyon dolar olan ÖZAR Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi Özel Endüstri Bölgesi'nde 109 farklı üretim tesisi faaliyete geçecek. Bursa'da kurulacak Asil Çelik Sanayi ve Ticaret AŞ Özel Endüstri Bölgesi'nde paslanmaz çelik ve kalıp çelik üretimi gerçekleştirilecek. Bugüne kadar 336 milyon dolar yatırım yapan firma, gelecek dönemde 155 milyon dolarlık yeni yatırım gerçekleştirecek.Mardin'deki Eti Bakır AŞ Özel Endüstri Bölgesi, amonyak, sülfürik asit, fosforik asit ve gübre üretiminde katma değer sağlayacak. Bugüne kadar 760 milyon dolar yatırım yapılan bölgeye, gelecek dönem de 40 milyon dolar yeni yatırım gerçekleştirilecek.Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret AŞ'ye ait Balıkesir'deki özel endüstri bölgesinde kağıt ve karton fabrikası faaliyete geçti. 165 milyon dolarlık yatırımla üretime başlayan fabrikaya, gelecek dönemde 240 milyon dolarlık ilave yatırım yapılması bekleniyor.

Özel endüstri bölgelerinin avantajları şöyle:

- Projesine göre bölgenin yatırımlara hazır hale gelmesi için gereken altyapıya ilişkin masraflar, bakanlık tarafından karşılanabilir.
- Bakanlık tarafından özel mülkiyete konu alanlar kamulaştırılabilir. Projesine göre kamulaştırmaya ilişkin masraflar da bakanlık tarafından karşılanabilir.
- Harita, etüt raporu, imar planları, alt ve üst yapı projeleri bakanlık tarafından onaylanır. Bu işlemler için bedel alınmaz. Yapı ruhsatı, yapı kullanma izni, iş yeri açma çalıştırma ruhsatı bakanlık tarafından verilir ve söz konusu ruhsatlar için harç alınmaz.
- Yatırım için şart olan 'ÇED gerekli değildir' veya 'ÇED olumlu' kararları en geç 2 ay içinde verilir. Bakanlık tarafından verilen onay ve izinler ile tesisin üretime geçmesi için alınan diğer izinler ilgili kurumlarca 15 gün içinde verilir.

MERKEZİ YÖNETİM BRÜT BORÇ STOKU 1 TRİLYON 210,6 MİLYAR LİRA

Merkezi yönetim brüt borç stoku, nisan ayı itibarıyla 1 trilyon 210,6 milyar lira oldu.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 30 Nisan itibarıyla merkezi yönetim brüt borç stoku verilerini açıkladı.

Buna göre, merkezi yönetim brüt borç stoku mart ayı sonunda 1 trilyon 210,6 milyar lira olarak gerçekleşti. Borç stokunun 596 milyar lira tutarındaki kısmı Türk lirası cinsi, 614,6 milyar lira tutarındaki kısmı döviz cinsi borçlardan oluştu.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ AÇIKLANDI

Tüketici güven endeksi, Mayıs ayında geçen aya göre yüzde 13 azaldı. Nisan ayında 63,5 olan endeks Mayıs ayında 55,3 oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 13 oranında azaldı; Nisan ayında 63,5 olan endeks Mayıs ayında 55,3 oldu.

Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum beklentisi endeksi Nisan ayında 82,2 iken, Mayıs ayında yüzde 10,1 oranında azalarak 73,9 oldu.

Genel ekonomik durum beklentisi endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Nisan ayında 82,4 iken, Mayıs ayında yüzde 14,9 oranında azalarak 70,1 oldu.

İşsiz sayısı beklentisi endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Nisan ayında 63,5 iken Mayıs ayında yüzde 11,3 oranında azalarak 56,3 oldu.

Tasarruf etme ihtimali endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Nisan ayında 26 iken, Mayıs ayında yüzde 20,3 oranında azalarak 20,8 oldu.

TURİZM TEŞVİKLERİ TBMM'DE KABUL EDİLDİ

Turizmi teşvik kanununda değişiklik yapılması ve Kapadokya'nın korunmasına ilişkin kanun teklifleri dün TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi.

Turizmi Teşvik Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile birlikte Türk bayrağı çekemeyen deniz turizmi araçlarının Türkiye karasularında ticari faaliyette bulunabilmelerine imkan veren düzenleme kaldırılıyor.

CEZA MADDELERİ UYGULANACAK

Böylece yabancı bayraklı yatlar, gezi spor ve eğlence amacıyla kullanılmak üzere Türk ve yabancı uyruklu kişilere kiraya verilemeyecek. Türk bayraklı deniz turizmi araçlarının gezi, spor ve eğlence amacıyla kullanılması yolcu taşımacılığı sayılmayacak. Turizmi Teşvik Kanunu'na ve uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerde gösterilen koşullara uymayan belgeli yatırım ve işletmenin yanı sıra deniz turizmi araçlarının belge sahiplerine de kanunun ceza maddeleri uygulanacak.

Turizm yasası ile sektörünün ve yatırımlarının Türkiye için stratejik önemi bulunması, ekonomi ve özellikle cari açığın azaltılması açısından çok önemli olması, önemli ölçüde istihdam ve katma değer yaratması, ülkenin tanıtılmasına katkı sağlaması, yabancı sermayenin ülkeye gelmesini sağlaması ve onlarca sektörü doğrudan ve dolaylı olarak desteklemesi dikkate alınarak taşınmaz tahsisi sürecinin uzun olmasından kaynaklı sorunların giderilmesi amaçlanıyordu.

AMAÇ SEKTÖRE İVME KAZANDIRMAK

Öte yandan kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde bulunan taşınmazların Türkiye'nin turizm hedef, strateji ve politikaları doğrultusunda hızlı ve bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilebilmesi, işlemlerin önündeki bürokratik engellerin kaldırılarak yatırımların hızlı hayata geçirilmesi ve sektöre ivme kazandırılması da amaçlar arasında sıralanıyor.

Öte yandan Kapadokya'nın tarihi, kültürel ve doğal dokusunun birlikte korunması, farklı kurumlara ait planlama yetkilerinin kurulacak Kapadokya Alan Başkanlığında toplanmasını öngören kanun teklifi de dün TBMM Genel Kurulunda kabul edildi.

TCMB'DEN YENİ KARARLAR

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), yabancı para mevduata/katılım fonlarına uygulanan zorunlu karşılık oranlarının tüm vade dilimlerinde 200 baz puan artırılmasına karar verildiğini açıkladı.

Merkez Bankası, yabancı para mevduata/katılım fonlarına uygulanan zorunlu karşılık oranlarını 200 baz puan artırdı.

TCMB'den yapılan açıklamada şu ifadelere yer verildi:

"Yabancı para mevduata/katılım fonlarına uygulanan zorunlu karşılık oranlarının tüm vade dilimlerinde 200 baz puan artırılmasına karar verildi. Söz konusu değişiklik ile piyasadan yaklaşık 4,2 milyar dolar tutarında likidite çekilmesi beklenmektedir."

TÜRK SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMÜLLER SEKTÖRÜ BREZİLYA'YI HEDEF PAZAR SEÇTİ

Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Pala, Brezilya'nın yıllık 1 milyar 853 milyon dolar su ürünleri ve hayvansal mamuller ithalatından pay almak istediklerini söyledi.

2,5 trilyon dolar ile dünyanın 6. büyük ekonomisine sahip olan Brezilya'nın Sao Paulo kentinde Expo Center Norte Fuar alanında 6-9 Mayıs tarihlerinde 35. kez kapılarını açan APAS Show 2019'da Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği, Türk su ürünlerinin ve hayvansal mamullerinin tanıtımını yaptı.

Brezilya'nın her geçen gün artan ithalatı ile alternatif dış pazar arayan ihracatçılarımız için, değerlendirilmesi gereken önemli bir pazar niteliğinde olduğunu belirten Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Derya Pala, Brezilya'nın yıllık 1 milyar 853 milyon dolar su ürünleri ve hayvansal mamuller ithalatından pay almak istediklerini kaydetti.2019 yılında Türkiye'den Brezilya'ya 1 milyar doların üzerinde ihracat hedeflendiğine işaret eden Pala, "Brezilya, ülkemizin Latin Amerika ülkeleri içerisinde en yüksek ticaret hacmine sahip olduğu ülke. İhracatımızın 2019 yılında 1 milyar doların üzerine çıkmasını bekliyoruz. Su ürünleri ve hayvansal mamuller sektör ürünlerimizin ihracatı olmamakla birlikte sektörlerimiz için keşfedilmesi gereken önemli bir pazar olduğu kanaatindeyiz. O nedenle Latin Amerika'nın en büyük süpermarket fuarı APAS Show 2019'da yerimizi aldık" diye konuştu.Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği olarak 18 metrekare stantla Apas Fuarı'na katılım sağladıkları bilgisini veren Derya Pala sözlerini şöyle sürdürdü:

"Güney Amerika'nın en büyük ve tek sektör fuarı üst düzey yetkililer ve bölgedeki büyük süpermarket yöneticileri ile verimli bir iş ortamı sağlıyor ve profesyonel ağ oluşturmak için ideal bir ortam yaratıyor. Türk su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörlerimizin pazar çeşitliliğini ve var olan ihracatımızı arttırma hedefi ile keşfe geldiğimiz Fuardan beklentimizin kısa sürede realize olmasını umuyoruz."

ELEKTRİK ÜRETİMİNDE YENİ DÖNEM

Lisanssız olarak elektrik üreten gerçek ve tüzel kişilerin kendi ihtiyaçlarını karşılamak için üretim yapmaları esas olacak.

Elektrik piyasasında, tüketicilerin elektrik ihtiyaçlarını tüketim noktasına en yakın kendi üretim tesisinden karşılaması, arz güvenliğinin sağlanmasında küçük ölçekli üretim tesislerinin ülke ekonomisine kazandırılması ve küçük ölçekli üretim kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması amacıyla Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından hazırlanan "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği" Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Söz konusu yönetmelikle, elektrik şebekesinde meydana gelen kayıp miktarlarının düşürülmesi amacıyla lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğü olmaksızın, elektrik enerjisi üretebilecek, gerçek veya tüzel kişilere uygulanacak usul ve esaslar da belirlendi.

Buna göre, lisanssız üretim yapan gerçek ve tüzel kişilerin kendi ihtiyaçlarını karşılamak için üretim yapmaları esas olacak. Elektrik enerjisinin, üretim tesisiyle aynı yerde kurulu tüketim tesisi ya da tesislerinde tüketilemeyen miktarı, aynı dağıtım bölgesinde olması şartıyla aynı kişiye ait başka bir tüketim tesisinde ya da tesislerinde tüketilebilecek.

Yönetmeliğe göre, elektrik aboneliği Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne ait tarımsal sulama amaçlı tesislerin elektrik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulu gücü tarımsal sulama tesisinin bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü, birden fazla tesis için tesislerin sözleşme güçleri toplamı ile sınırlı olmak koşuluyla Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kurulan ve işletilen yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri de önlisans ve lisans alma ile şirket kurma yükümlülüğünden muaf olarak kurulabilecek üretim tesisleri arasında yer alacak.

Önlisans ve lisans alma yükümlülüğünden muaf olan yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten gerçek veya tüzel kişilerin ihtiyacının üzerinde ürettiği elektrik enerjisinin sisteme verilmesi halinde söz konusu elektrik enerjisi, ilgili görevli tedarik şirketi aracılığıyla YEKDEM kapsamında değerlendirilecek.Yayımlanan yönetmelikle, 2 Ekim 2013 tarihli ve 28783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik ve "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ" yürürlükten kaldırıldı.

REEL KESİM GÜVENİ MAYIS'TA AZALDI

Reel kesim güven endeksi (RKGE) 2019 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre 6,6 puan azalarak 98,9 seviyesinde gerçekleşti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 2019 Mayıs dönemi iktisadi yönelim istatistikleri ve reel kesim güven endeksini (RKGE) açıkladı. Buna göre; 2019 yılı Mayıs ayında RKGE, bir önceki aya göre 6,6 puan azalarak 98,9 seviyesinde gerçekleşti.

Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, gelecek üç aydaki toplam istihdam miktarı ve mevcut mamul mal stokuna ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, genel gidişat, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, gelecek üç aydaki üretim hacmi, sabit sermaye yatırım harcaması, son üç aydaki toplam sipariş miktarı ve mevcut toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ AÇIKLANDI

Ekonomik güven endeksi Mayıs'ta yüzde 8.5 düşüşle 77.5'e geriledi.

Ekonomik güven endeksi Nisan ayındaki 84.7 düzeyinden, Mayıs ayında yüzde 8.5 düşüşle 77.5'e geriledi.

Ekonomik güven endeksinin 100'den büyük olması genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'den küçük olması ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği gösteriyor.

BAZI ABD ÜRÜNLERİNİN İTHALATINDA EK VERGİLERDE YARI YARIYA İNDİRİM

Türkiye, ABD menşeli 22 üründe ek gümrük vergisini yarıya indirdi. Karar, ABD'nin geçen hafta Türkiye'den çelik ithalatına uyguladığı yüzde 50 oranındaki gümrük vergisini yüzde 25'e indirmesinin ardından geldi. İlgili Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.ABD menşei bazı ürünlerin ithalatında 14 Ağustos 2018 tarihinde yayımlanan Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan ek mali yükümlülük yüzde 50 oranında düşürüldü.Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yer alan Cumhurbaşkanı kararına göre, söz konusu liste kapsamında binek otomobiller, alkollü içkiler, yaprak tütün, güzellik ve makyaj ürünleri ile sıvanmamış kağıt ve karton gibi ürünler bulunuyor.

Yeni oranlar şöyle:

Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanan karara göre, ithalatında ek mali yükümlülük tahsil edilen bazı ABD menşeli ürünlerde uygulanacak yeni oranlar şöyle:

Diğer sert kabuklu meyveler (Taze veya kurutulmuş- Kabuğu çıkarılmış veya soyulmuş olsun olmasın) yüzde 10,

- Pirinç yüzde 25,
- Yenilen çeşitli gıda müstahzarları yüzde 10,
- Alkol derecesi hacim itibarıyla yüzde 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol, damıtım yoluyla elde edilen alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içecekler yüzde 70,
- Yaprak tütün ve tütün döküntüleri yüzde 30,
- Taş kömürü, taş kömüründen elde edilen briketler, topak ve benzeri katı yakıtlar yüzde 5,
- Taş kömürü, linyit ve turbadan elde edilen kok ve semikok (aglomere edilmiş olsun olmasın), karni kömürü yüzde 5,

PEKCAN: 521,2 MİLYON DOLAR TUTARINDA İLAVE VERGİ 260,6 MİLYON DOLARA İNECEKTİR

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da konu hakkında sosyal medya hesabı üzerinden açıklamalarda bulundu. Pekcan açıklamasında şu ifadeleri kullandı:

Bilindiği üzere 17 Mayıs tarihinde ABD, Türkiye'den ithal edilen çelik ürünlerinde uyguladığı ilave vergileri yüzde 50'den yüzde 25'e düşürmüştür. Türkiye bu kararın ardından mütekabiliyet gereği ABD menşeli 22 ithal ürüne uyguladığı ek mali yükümlülükleri yarı yarıya düşürmüştür. Bu karar ile ABD ürünlerine uygulanan 521,2 milyon dolar tutarında ilave vergi 260,6 milyon dolara inecektir. ABD ile ticaretin önündeki engellerin kaldırılması ve hükümetlerimiz tarafından ortaya konulan 75 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaşmak için çalışmaya devam edeceğiz.

BEYAZ EŞYADA DARALMA

Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği (TÜRKBESD) verilerine göre; buzdolabı, çamaşır makinası, bulaşık makinesi ve fırından oluşan dört ana ürün grubunda iç satışlar Nisan ayında yüzde 12 düşüşle 469,508 adet oldu.

İç satışlar Ocak-Nisan döneminde ise yüzde 8 düşüşle 1.83 milyon adet olarak gerçekleşti.

Beyaz eşya ihracatı ise Nisan ayında yüzde 7 artışla 1.53 milyon adet, Ocak-Nisan döneminde ise yüzde 1 düşüşle 5.69 milyon adet oldu.

Beyaz eşya üretimi Nisan'da yüzde 2 artarken, Ocak-Nisan'da ise yüzde 2 geriledi. Üretim Nisan'da 2.12 milyon, ilk dört ayda ise 7.84 milyon adet olarak gerçekleşti.

İVME FİNANSMAN PAKETİ AÇIKLANDI

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak İleri, Verimli, Milli Endüstri (İVME) Finansman Paketi'ni açıkladı. Buna göre yıl sonuna kadar 30 milyar TL'lik kredi hacmi oluşturuldu. Krediler üç temel sektöre verilecek. Hammadde ve aramalı ithalatı, makine ve teçhizat yatırımları ve tarım sektörü. Faiz oranları enflasyona bağlı olacak.Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, İleri, Verimli, Milli Endüstri (İVME) Finansman Paketi'nin detaylarını açıkladı. 3 kamu bankası Ziraat Bankası, Halkbank ve Vakıfbank'ın öncülüğünde oluşturulan paket ile ihracata katkı sağlayan sektörler desteklenecek.

MAKİNE ALANI İMALATI DESTEKLERİ

Desteklenecek ikinci faaliyet alanın makine imalatı olacağını söyleyen Bakan Albayrak detayları şu şekilde verdi: "Makine imalatı finansmanında 2 yıla kadar ana para geri ödemesiz azami 10 yıl olmak üzere 150 milyon liraya kadar yatırım kredisi, 1 yıla kadar ödemesiz azami 5 yıl olmak üzere 30 milyon liraya kadar işletme kredisi verilecek."

TARIM DESTEKLERİ

Desteklenecek son faaliyet alanın da tarım sektörü olacağını açıklayan Bakan Albayrak, "Bu alanda seracılık, soya, mısır, ayçiçeği üretimi, hayvancılık yem bitkisi üretimi, başlıkları bulunuyor. Tarım sektöründe sağlanacak kredilerin vadesi seracılıkta işletme kredileri için 14 ay, yatırım kredileri için de 84 ay olarak belirlendi.

DİBS ENDEKSLİ FAİZ SEÇENEĞİ

Diğer bir opsiyon ise Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) Endeksli faiz seçeneği olacak. Yine kredi kullandırım tarihinden itibaren yılda bir kez 0-2 yıl vadeliler için DİBS artı 1 puan, 2 ila 5 yıl için DİBS artı 2 puan, 5 ila 10 yıl arası için de DİBS artı 3 puan olarak güncellenecek.

Ceyhun Atuf Kansu'dan "Bağımsızlık Devrimcisi"

2019 yılı Ceyhun Atuf Kansu'nun 100. doğum yıldönümü. Aynı zamanda "Ya bağımsızlık ya ölüm" seslenişi ile ulusal kurtuluşun ateşini kavlayan Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkışının Erzurum ve Sivas Kongreleri ile halkı örgütleyişinin de 100. yılı.

Bu kitap Ceyhun Atuf Kansu'nun olağanüstü birikim ve duyarlığı ile kaleme aldığı şimdiye değin kitaplaşmamış kimi yazılarından oluşan bir bağımsızlık ve devrimcilik seçkisidir.

"Atatürk gelecek kuşakların gerektikçe devletin temellerini yenileyeceklerini tazeleyeceklerini biliyordu. Durgun gelenekçi boş inanççı ortaçağ Doğu uygarlığı yerine daha doğrusu bu uygarlığın oluşturduğu kafa yapısı yerine diri devrimci deneyci çağdaş uygarlığı seçmesindeki ülkü buydu.Asıl işi Cumhuriyet yeniden doğuşunun uyandırdığı kafalardan bekliyordu. Devletler yaratıcı kuşaklarıyla temellerini yenilerlerdi. Onun için Atatürk'e karşı en büyük hainlik O'nu dondurmak O'nun yeni devletini eskimiş yozlaşmış yollarla yönetmek devlete verdiği

taze halk kanını eski durgun Osmanlı kanıyla ağulamaktır."

(Ceyhun Atuf Kansu'dan "Bağımsızlık Devrimcisi"

Prof. Dr. Erol Manisalı'dan yeni kitap: "Siyasal İslam, Batıcılık ve Batılılık Kıskacında Türkiye"

Bu kitapta ağırlıklı olarak Türkiye'nin "Batılılık, Batıcılık ve Siyasal İslam" üçgeni içindeki etkileşimleri ele alındı.

Kısa yazılar halinde, "Batılılık-Batıcılık çelişkileri", ve özellikle bu çelişkinin siyasal İslam'a nasıl yardımcı olduğu işlendi. Özellikle AKP iktidarı döneminde ortaya çıkan çelişkiler yumağı, "siyasal, ekonomik ve kültürel" boyutları ile değerlendirilmiştir. Geçtiğimiz son baharda, Gündoğan'da (Bodrum) bahçedeki bir zeytin ağacının altında kaleme aldığım bu yazılarda AKP döneminde, "insan-toplum ilişkilerindeki garipliklere ve açımlara değinilmiştir".

Bireyin yararı ve mutluluğu ile kamusal yarar arasındaki çatışmalar, "çıkarlar, din, kültür ve emperyalizm bağlamında" ele alındı. Birey-toplum etkileşimiyle katılımcı demokrasi bağları incelendi. Kimi güncel olaylara da kitapta yer verdim.

Küçük yaşlardan beri koyu bir "çevreci" olduğum için, "bireysel çıkar-kamusal yarar bağlamında" bu konuya da girdim. Son 15 yıldır yaşam tarzımızdaki değişikliğin yalnız demokrasiye değil "insanlığa ve çevreye de nasıl zarar verdiğini" anlatmaya çalıştım. Özellikle de kamusal yararın yok edilmesi açısından...

(Tanıtım Bülteninden)

(Prof. Dr. Erol Manisalı, Siyasal İslam, Batıcılık ve Batılılık Kıskacında Türkiye, Tarihçi Kitabevi, 96 sayfa)

Bayramınız
Kutlu
Olsun

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üretimimiz ise düşüyor. Onlar, bizim paralarımızla kendi insanlarına daha iyi sağlık ve eğitim hizmeti, daha bakımlı kentler, daha konforlu bir yaşam sağlıyor. Bizim ülkemizde üretimin ve kazancın azalması ise, yaşam koşullarımızın her gün daha da kötüye gitmesi demektir.

USİAD

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

The way of natural taste...

PAKTEL®
PRESENT®

MUTFAK GEREÇLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
PERAKENDE SATIŞ : www.paktelkitchen.com

Büro : İstoç Top.Çar. 2.Ada No: 26 Bağcılar - İstanbul Tel : 0 212 659 52 85 Fax : 659 11 22
Fabrika : Hoşdere Asfaltı Evren 2 Oto San. Sit. 22. Blok No : 6-7-16-17 Esenyurt - İstanbul
Tel : 0 212 672 10 84 FAX : 762 01 10 Web : www.paltel.com.tr E-Posta:paktel@paktel.com.tr